У грецькому місті Олімпія запалено вогонь зимових Олімпійських ігор, які відбудуться у Солт-Лейк-Сіті (США).

Фото АП.

№ 219 (2719) ■ Середа, 21 листопада 2001 року ■ Ціна договірна

Голос України

Газета Верховної Ради України

ЦЬОГО ДНЯ ■ *1885 р. На Полтавщині народився Нестор Городовенко, хоровий диригент. У 1920—1937 роках керував капелою «Думка». ■ 1924 р. Народився Парфентій Гречаний, Герой Радянського Союзу, один з керівників підпільної організації «Партизанська іскра», що діяла на Миколаївщині. ■ 1943 р. ОУН і УПА провели на Волині конференцію поневолених народів з метою створення антибільшовицького блоку. ■ 1971 р. Помер Михайло Роменський, співак (бас). У 1942—1958-му — соліст Київської опери.*

«Новий» Іван стерпить

За 9 місяців цього року прямий державний борг зріс на 49, 8 мільйона доларів і на 30 вересня становив 11,87 мільярда доларів.

Нагадаємо, що відповідно до нової класифікації боргових зобов'язань державні борги тепер розподіляються на прямі та умовні. До прямих не входять зобов'язання за гарантіями країни до виникнення страхового випадку. Цим пояснюється зростання за звітний період і прямого, і умовного зовнішнього боргу. Його спричинили одержані кредити від Світового банку та МВФ, про що йдеться в прес-релізі Міністерства фінансів. Зростання внутрішнього державного боргу на 58,8 мільйона доларів (до 3,88 мільярда доларів), як і раніше, зумовлює політика Міністерства фінансів: краще бути винним «новому» Івану, ніж старому дядькові Сему. І це резонно.

До цього додамо, що торік за прем'єра В. Ющенка державний борг скоротився на 1,2 мільярда доларів, зовнішній — на 2,15 мільярда доларів (на 31 грудня він становив 10, 33 мільярда доларів).

Можливо, й українці...

причетні до створення бактеріологічної та хімічної зброї

Американці не виключають, що колишні радянські науковці, серед яких можуть бути й українські фахівці, беруть участь у програмах із створення хімічної та бактеріологічної зброї у країнах Близького Сходу. Про це під час прямого відеомосту заявив президент Інституту контролю за хімічною та біологічною зброєю Майкл Муді.

Певні матеріали, на його думку, могли потрапити до рук терористів, бо «деякі колишні радянські вчені можуть не встояти перед спокусою «продати» себе за великі гроші в інші країни». За повідомленнями американських газет, зокрема «Нью-Йорк таймс», в українських фахівцях із створення бактеріологічної та хімічної зброї були зацікавлені такі країни, як Іран та Лівія. Однак, як не раз наголосив американський спеціаліст, не було жодного офіційного підтвердження цієї інформації.

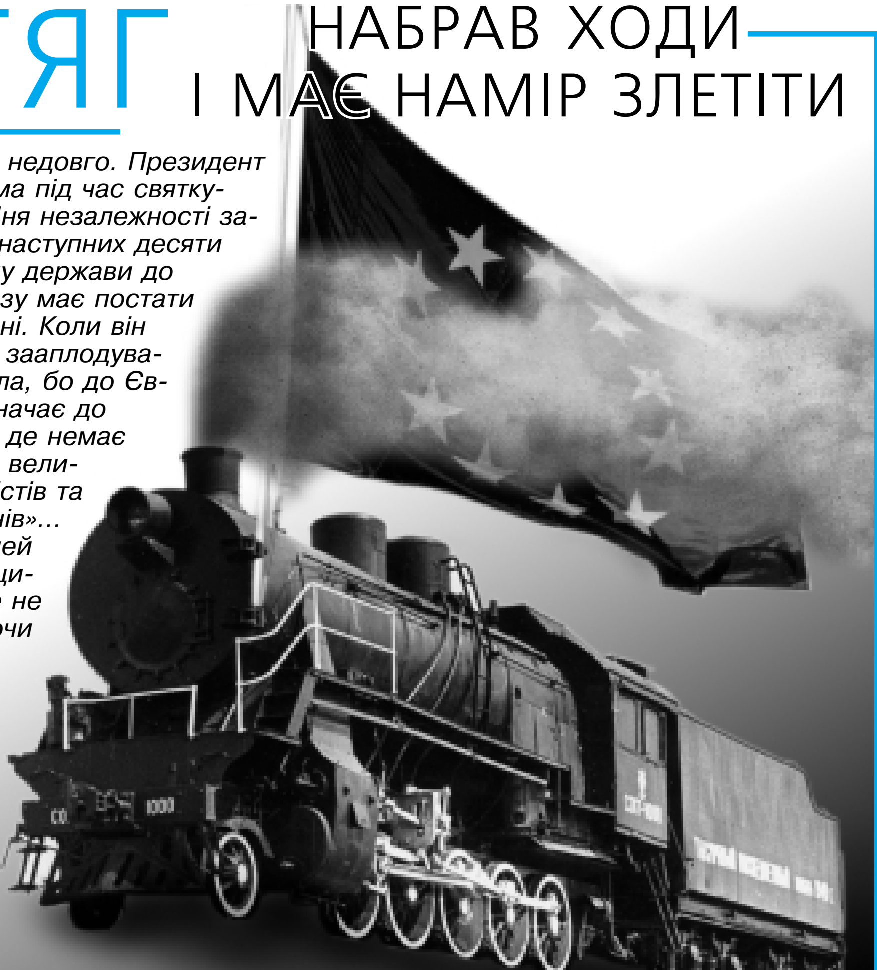
(Закінчення на 8-й стор.).

ПОТЯГ НАБРАВ ХОДИ І МАЄ НАМІР ЗЛЕТІТИ

Чекати залишилося недовго. Президент України Леонід Кучма під час святкування ювілейного Дня незалежності заявив, що протягом наступних десяти років питання вступу держави до Європейського союзу має постати в практичній площині. Коли він це сказав, присутні зааплодували. Радість зрозуміла, бо до Євросоюзу — це ж означає до об'єднаної Європи, де немає повсюдних злиднів, великоросійських шовіністів та телепрограми «7 днів»... На п'ятирічний ювілей про практичну площину вступу до ЄС ще не йшлося. Перебуваючи в червні 1996-го в Польщі, Президент сказав так: «Досягнення України в реформуванні економічної та політичної систем дають їй підстави сподіватися на вступ до Європейського союзу». І він мав рацію.

(Закінчення на 8—9-й стор.).

Колаж Анастасії СИРОТКІНОЇ.

У номер

Відтепер прописка має реєстраційний характер

Як ми вже повідомляли, на розгляді в Конституційному Суді України була справа про відповідність Конституції України положення підпункту 1 пункту 4 Положення про паспортну службу органів внутрішніх справ, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України за 10 жовтня 1994 року № 700. Ним встановлено, що паспортна служба відповідно до покладених на неї завдань організовує роботу, пов'язану з документуванням населення, пропискою, випискою, реєстрацією та обліком громадян за місцем їх проживання, здійснює контроль за виконанням громадянами і посадовими особами правил паспортної системи.

Учора Конституційний Суд України визнав такими, що не відповідають Конституції України, положення щодо прописки (виписки), згідно з якими паспортна служба органів внутрішніх справ застосовує як загальне правило дозвільний порядок вибору особою місця проживання.

(Закінчення на 3-й стор.).

Хай буде світло!

В Одесі не відключатимуть від електромережі житло та соціально-побутові об'єкти, що забезпечують життєдіяльність міста. Таке розпорядження підписав міський голова Руслан Боделан. Зроблено це після того, як енергетики без будь-яких причин і без попередження на тривалий час позбавили струму деякі мікрорайони, водонапірні й каналізаційні насосні станції, лікарні й пологові будинки, школи й вузи, знехтувавши заздалегідь погоджені з міськвиконкомом графіки аварійних та профілактичних відключень. Щоб розпорядження виконувалося, відповідні служби мерії посилюють контроль за вчасністю розрахунків за відпущену електроенергію, інакше критичні ситуації можуть повторитися, повідомляє **наш власний кореспондент Георгій ВОРОТНЮК.**

Передплачуйте і вигравайте!

Продовжуємо друкувати перелік призів, які надають наші друзі-спонсори для розіграшу серед передплатників нашої газети. Отже, вам, нашим шановним передплатникам, пропонується:

8. АТ «Юрій» (голова правління Анатолій Волошин) — набір молочної продукції.
9. СП «Логос» (генеральний директор Валентина Матіщук) — набір продукції.
10. Черкаський завод «Богдан» (директор Василь Тарасенко) — ящики пива.
11. СТОВ «Смілянське» (генеральний директор Олександр Самойленко) — мішок борошна.
12. Оздоровчо-лікувальна путівка до санаторію «Мошногір'я» (директор Віктор Гулий).
13. ВАТ «Асоціація «Темп» (президент Микола Казаков) — курси діагностики і лікування в Госпіталі Сітько МРТ.
14. ТОВ «Юрпрес» (генеральний директор Олександр Кучинський) — комплект книг на кримінальну тематику.

Передплачуйте і вигравайте!

P. S. Україна не продала держпакет акцій «Азовсталі» через відсутність попиту

Добавку до зарплати освітяни матимуть

«Вибори виборами, а свій основний обов'язок — законотворчу діяльність — Верховна Рада виконує, —розпочав традиційну прес-конференцію Перший заступник Голови ВР Віктор Медведчук. — Минулого четверга народні депутати прийняли понад 40 законів. Це приємно ще й тому, що роботу парламенту деякі ЗМІ повсякчас намагаються висвітлювати лише в негативному плані».

Проаналізувавши перебіг подій минулого тижня, Віктор Медведчук наголосив, що практично започатковано бюджетний процес і є надія, що ВР успішно закінчить його. Щоб не приймати закон про вибори депутатів місцевих рад та сільських, селищних, міських голів, який не буде підписано Президентом, народні депутати визначилися щодо його концепції. Зійшлися на тому, що новий закон має передбачати змішану систему 50 на 50 у містах обласного підпорядкування, Києві та Севастополі. І мажоритарну — на виборах місцевих рад та сільських, селищних, міських голів.

Верховна Рада внесла зміни до Закону про «Державний бюджет України на 2001 рік», згідно з якими, за словами Віктора Медведчука, додатково надається 166 млн. грн. на реальне фінансування освітянської мережі, силових міністерств та підвищення зарплати працівникам у цій сфері.

Особливу увагу Віктор Медведчук звернув на прийняття в першому читанні закону про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування та доопрацьованого законопроекту про недержавне пенсійне забезпечення. «Якщо цей процес піде далі, — сказав Віктор Медведчук, — то мова йтиме не про підвищення пенсій на 15—20 відсотків, а кардинальну пенсійну реформу».

Відповідаючи на запитання журналістів, Віктор Медведчук звернув увагу на те, що заборгованість із комунальних послуг, яка нині становить 6,8 млрд. грн., ось уже протягом років не зменшується, попри позитивні зрушення в економіці. Це свідчить, що жодні напівзаходи, зокрема й підвищення тарифів, тут не допоможуть. Потрібна докорінна реформа, яка, на думку Віктора Медведчука, полягає в демонополізації та роздержавленні комунальної сфери. Щодо підвищення тарифів на електроенергію, то народні депутати згоди на це не дадуть.

Широкий розголос спричинив прийнятий в першому читанні законопроект про запобігання та протидію легалізації («відмиванню») доходів, отриманих злочинним шляхом. Особливо коли в засобах масової інформації народний депутат Юрій Кармазін заявив, що цей закон матиме зворотну дію. Завжди поставатимуть запитання, вважає В. Медведчук, якщо одержувати зарплату навіть 2000 грн., а жити в шикарному особняку та їздити на «Мерседесі». «Нічого несподіваного тут нема, — зауважив Перший заступник Голови ВР, — такі закони діють у всіх цивілізованих країнах. Зробити це означає реально просунутися в боротьбі з корупцією».

Кажучи про передвиборчу кампанію, Віктор Медведчук зазначив, що в партійних списках СДПУ (о) «не буде ні артистів, ні спортсменів», а складатимуться вони з професіоналів-політиків, бо саме для цього обирається парламент. Він схвально відгукнувся про вибір лідера блоку «Єдина Україна» і згоду Володимира Литвина його очолити, який є «професіоналом у політиці й довіреною особою Президента», що дасть об'єднанню багато користі. Стосовно прем'єра Анатолія Кінаха, який ще не визначився, Віктор Медведчук переконаний: СДПУ(о) завжди готова з ним співпрацювати...

Анатолій КАРАСЬ.

Хиткий бюджетний компроміс

Коментар

Ухвалення проекту Держбюджету України на 2002 рік у першому читанні показало здатність уряду й парламенту до компромісу. Однак наступна стадія бюджетного процесу обіцяє бути ще складнішою.

Після голосування минулого четверга були задоволені всі: прем'єр, міністр фінансів і голова бюджетного комітету. Олександр Турчинов в інтерв'ю журналістам як позитив відзначив те, що до бюджету закладено доходи від приватизації. Це, на його погляд, дасть можливість у рік виборів прозоро контролювати використання приватизаційних коштів. Крім того, парламентському комітету вдалося досягти збільшення фінансування освіти на 1 мільярд гривень, охорони здоров'я — на 800 мільйонів, проблем шахтарських регіонів — на 1 мільярд 600 мільйонів, повернення вкладів населення —на 1 мільярд 100 мільйонів. Зате зменшено фінансування деяких владних структур, зокрема адміністрації Президента та Державної податкової адміністрації.

Однак саме із внесенням до доходної частини проекту держбюджету надходжень від приватизації стратегічних підприємств категорично не погоджується уряд. Як і з позицією бюджетного комітету про підвищення податкових надходжень, що фактично означає зростання податкового тиску. Міністр фінансів Ігор Мітюков сподівається, що ці суперечливі статті буде перероблено «у правильному напрямі» до другого читання.

За словами лідера ДГ «Солідарність» Петра Порошенка, уряд і бюджетний комітет ВР, на жаль, демонструють сьогодні нездатність знаходити компроміси до винесення питання в сесійну залу. І компроміс доводиться шукати під час пленарних засідань, що, безперечно, знижує якість закону, не даючи можливості врахувати всі думки депутатів. На думку П. Порошенка, кроки обох сторін назустріч мають полягати в «уникненні популізму». Рапортувати про зростання тих чи інших видатків, зрозуміла річ, вигідно перед виборами. Але нереальність бюджету, неотримання очікуваних доходів неминуче призведуть до інфляції.

Фракція «Яблуко» назвала «ціною» компромісу не лише збільшення видатків на соціальні потреби, а й обіцянку уряду найближчим часом винести на розгляд парламенту проект Податкового кодексу у другому читанні. І якщо цей «аванс» не буде «оплачено», фракція голосуватиме проти бюджету-2002 у другому чи третьому читанні. Вочевидь, й інші фракції та групи вирішуватимуть, як голосувати за бюджет під час наступних читань, залежно від врахування в законопроекті їхніх пропозицій.

Саме тому багато депутатів вважають, що тижневий термін для підготовки проекту бюджету до другого читання — до 22 листопада, хоч і відповідає вимогам Конституції та Бюджетного кодексу, але нереальний. Надто вже багато в законопроекті суперечностей і неузгодженостей. А якщо терміни розгляду бюджету буде порушено, постає реальна загроза його неприйняття до 1 січня.

А це небезпечно з багатьох причин. Зокрема, якщо бюджет не буде схвалено вчасно, регіони з низькою доходною базою залишаться без дотацій. Адже за новим Бюджетним кодексом бюджет на 2002 рік має визначити систему трансфертів для областей і районів (дотацій для вирівнювання видатків на душу населення). І регіони, які мають потужну доходну базу, мають «ділитися» з біднішими. А, скажімо, парламентські вибори доведеться фінансувати з Резервного фонду. Як стихійне лихо.

Юліана ШЕВЧУК.

Фотофакт

Ім'ям славетного земляка Володимира Даля в Луганську названо вулицю, на якій розташовано музей та пам'ятник видатному мовознавцю. А днями його ім'я було надано і Східноукраїнському університетові, який відзначив своє 80-річчя.

Фото Вадима ЛІСНОГО (Укрінформ).

Фотофакт

Працівники музичних та художніх шкіл, а також батьки учнів пікетували Львівську міськраду з вимогою погасити заборгованість із зарплати.

Фото Володимира ПЕСЛЯКА (Укрінформ).

«У зв'язку з переходом...»

Главу Мінпаливенерго Станіслава Сташевського указом Президента звільнено з посади «у зв'язку з переходом на іншу роботу».

Днями Президент України піддав критиці уряд за стан справ у вугільній галузі і погану підготовку підприємств паливно-енергетичного комплексу до зими.

Експерти ТЕК вважають однією з найвірогідніших кандидатур на пост, що звільнився, Віталія Гайдука, котрий до квітня цього року обіймав посаду першого заступника міністра палива та енергетики і пішов у відставку за власним бажанням, **повідомляє «Інтерфакс-Україна».**

Іншим указом Леонід Кучма звільнив з посади президента Національної телекомпанії України Вадима Долганова також «у зв'язку з переходом на іншу роботу», призначивши замість нього свого прес-секретаря Ігоря Сторожука.

Стартують під дзвін бокалів

Центральна виборча комісія розробила та затвердила порядок ведення діловодства у виборчих комісіях та комісіях з референдумів. Як повідомив голова ЦВК Михайло Рябець, цей нормативний акт регулюватиме порядок ведення документації під час виборів народних депутатів до Верховної Ради та законодавчого органу АРК, місцевих органів влади. Зокрема, унормовується оформлення документів, що подаються до центральних, окружних та дільничних комісій, упорядковується форма звернень до виборців тощо. «Це перший уніфікований нормативний акт, хоча і підзаконний, який регулює документообіг та унеможливлює формальні відмови комісій», — прокоментував голова ЦВК.

Центрвиборчком також розробив форми виборчих документів, що подаватимуться партіями, блоками та іншими суб'єктами виборчого процесу. Вони унормовують порядок утворення та діяльності комісій, блоків, політичних партій, їх представників у комісіях. Члени ЦВК запевнили, що зразки таких форм надрукують окремою брошурою та надішлють лідерам партій на початку грудня цього року.

Щодо забезпечення чесності та прозорості виборів Михайло Рябець ще раз підкреслив: «За законом про вибори органи влади та місцевого самоврядування не втручатимуться у виборчий процес, а лише забезпечуватимуть усі умови для нормальної роботи виборчих комісій. А будь-які протиправні дії або бездіяльність окремих посадових осіб розглядатимуть у судовому порядку». За словами Михайла Рябця, виборчий процес розпочнеться опівночі з 31 грудня на 1 січня, саме тоді, коли всі українці зустрічатимуть новий рік.

Юлія ШЕЙКО.

Вибрали «зелених»

Партійні рядки

В Одесі проведено чергові «студентські вибори», в яких взяли участь понад 17 тисяч студентів стаціонарних відділень вузів. З одинадцяти запропонованих політичних партій і передвиборних блоків вони мали назвати тих, яким віддали б перевагу на справжніх виборах. Підсумки голосування засвідчили: у молодіжному середовищі дедалі більшої популярності набуває Партія зелених України — їй віддано майже 30 відсотків голосів. Дається взнаки, певно, те, що останнім часом обласна організація цієї партії, очолювана молодим і енергійним В'ячеславом Круком, провела кілька доволі помітних акцій практичного характеру, показавши, як треба втілювати в життя проголошувані програми й лозунги. До участі в них широко залучали молодь.

Орієнтація молодих виборців на підтримку саме ПЗУ не стала несподіванкою. А ось розподіл місць услід за нею приніс непередбачувані результати. На друге місце вийшло політичне об'єднання «Жінки за майбутнє» з 11 відсотками голосів, на третє — партія «Яблуко», на четверте — зовсім молода Українська морська партія. Наскільки ці «смаки» віддзеркалюють прихильності інших одеситів, сказати нині важко.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Вибухівка на ручці від дверей

У Луганську було вчинено замах на народного депутата, секретаря Луганського обкому СДПУ(о) Миколу Песоцького. На ручці від дверей квартири, в якій мешкає народний депутат з родиною, сусіди виявили поліетиленовий пакет з предметом, схожим на картонну коробку. В пакеті був вибуховий пристрій малої потужності. Бомбу вилучили і знешкодили. Розпочато слідство. Надати докладнішу інформацію влада поки що відмовляється.

Алла АНТИПОВА.

Мотоплуг, а не підручники

одержав у подарунок 15-річний школяр Сергій Завгородній з Малої Білозерки, що на Запоріжжі

Його ровесники ще опановують науки, а він уже фермерує. Бо має на те підстави. У Сергія в обробітку двогектарне поле, яке йому виділила зі свого земельного паю мама, Галина Григорівна.

На своїй землі юнак створив дев'ятипільну сівозміну, вивчає вплив добрив на посіви, застосовує гербіциди тощо. І хоч агрономічних знань початківцю-фермеру ще бракує, результати він має досить пристойні. Так, цьогоріч у перерахунку на гектар школяр виростив майже 57-центнерний врожай озимини — з 15 соток зібрав 850 кілограмів зерна.

Здобутки Сергія не залишилися непоміченими. Разом із кращими сільгоспвиробниками області юнак взяв участь у святкуванні Дня працівників сільського господарства у Києві, де зустрівся з Президентом Леонідом Кучмою. До нього школяр вже звертався з листом про свої мрії...

Леонід Данилович подарував Сергієві мотоблок. Тепер їх у юного хлібороба два — напередодні голова облдержадміністрації Євген Карташов теж вручив Сергієві мотоблока.

Олександр АБЛІЦОВ.

Без коментарів

Кодекс законів про працю України: *«Не допускається прийняття на роботу осіб молодше шістнадцяти років» (стаття 188).* ***Закон України «Про селянське (фермерське) господарство»:*** *«Членами селянського (фермерського) господарства можуть бути подружжя, їх батьки, діти, які досягли 16-річного віку...» (стаття 2); «Право на створення селянського (фермерського) господарства має кожний дієздатний громадянин України, який досяг 18-річного віку, виявив таке бажання, має документи, що підтверджують його здатність займатися сільським господарством, та пройшов конкурсний відбір» (стаття 4).*

Відтепер прописка має реєстраційний характер

(Початок на 1-й стор.).

На думку Конституційного Суду України, раніше встановлений порядок прописки, за яким вибір особою місця проживання залежав, як правило, від рішення паспортної служби органів внутрішніх справ, обмежував право особи на вільний вибір місця проживання. Відтепер, згідно з прийнятим рішенням, нема потреби отримувати дозвіл органів внутрішніх справ на прописку (виписку). Проте слід нагадати, що зостаються положення підпункту 1 пункту 4 згадуваного вище документа щодо завдань паспортної служби, яка організовує роботу, пов'язану із документуванням населення, реєстрацією та обліком громадян за місцем їх проживання...

Фотофакт

У столичній галереї «Ляльковий дім» відкрили виставку робіт театрального художника Володимира Піонткевича. На ній представлено колекцію іграшок з текстилю, хутра, пап'є-маше.

Фото Станіслава ЧЕРНІЯ (Укрінформ).

Що винні — віддати повинні

Тенденції

Менш як на третину скоротилася на Дніпропетровщині заборгованість із заробітної плати. Загалом ще не виплачено майже 340 мільйонів гривень. В області нині запроваджено щоденні звіти про темпи розрахунків. А «стимул» їх виконувати є — загроза кримінальної відповідальності.

У Дніпропетровську, скажімо, провели надзвичайну екстрену нараду з цього приводу. Адже тут у купі спромоглися погасити лише чверть заборгованої суми. А в таких підприємств, як металургійний завод ім. Петровського, ВАТ «Дніпропрес» та деяких інших, знову «почали рости борги». У регіоні, на думку дніпропетровської влади, катастрофічно нагромаджуються неплатежі за комунальні послуги та вочевидь поглиблюється бідність населення. Тому запитання постає так: якщо не розрахуються з людьми в намічені строки, то про підвищення рівня життя населення годі буде й заікатися.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

Знак біди

Усі пішли на лікарняний

Із ознаками харчового отруєння госпіталізовано 144 дитини — мешканців школи-інтернату в Краматорську —та 31 дорослого співробітника цього навчального закладу. За попереднім висновком санітарних лікарів, причиною масового захворювання могла стати недоброякісна їжа. Зокрема, в одній із страв, що їх готували в інтернаті, виявлено сальмонелу.

Голова Донецької обласної ради Віктор Янукович назвав випадок «звичайним недотриманням санітарних норм» і пообіцяв, що за наслідками розслідування причин отруєння більшість причетних до цього осіб буде звільнено з посад. Розслідування обставин разом із санітарними лікарями веде прокуратура. Інтернат закрито на карантин.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

Харківські «терористи» починають з... палаців

Минулого понеділка пізно ввечері мешканці найбільшого харківського житлового масиву «Нові будинки» були відрізані від своїх осель щільними міліцейськими кордонами. На кілька годин зупинили рух автомобільного транспорту центральною магістраллю району — проспектом маршала Жукова. На той момент було паралізовано майже весь громадський транспорт, який зазвичай курсує цією вулицею.

Причина громадських заворушень — телефонний теракт, який, як і численні попередні, завершився нічим. Однак у дусі останніх подій у світі місцеві силові відомства зреагували якнайрішучішими заходами на дзвінок по «02» про закладений вибуховий пристрій у харківському палаці спорту «Ювілейний». На місце події прибуло керівництво обласного і міського УМВС, спеціальний підрозділ із знешкодження ймовірної вибухівки. Палац спорту і прилеглі будинки оточили близько сотні працівників міліції. Під час обшуку палацу спорту, а також сусідньої автостоянки було перевірено 20 службових приміщень, усі підвали, всі підсобні приміщення і всі автомобілі на стоянці. Евакуйовано 11 осіб обслуговуючого персоналу і близько тисячі присутніх у будівлі палацу, серед них — 50 учнів дитячо-юнацької спортивної школи. Вибухового пристрою не виявлено. «Жартівник» на момент передання інформації ЦГЗ УМВС також поки що не відомий.

Микола КОСИЙ.

Харків.

Профспілкове «фе» мінімальній зарплаті

Коментар

От уже кілька місяців Федерація профспілок України веде з урядом переговори, намагаючися погодити розмір мінімальної зарплати. Без установлення цього соціального нормативу, за Конституцією, не можна приймати державний бюджет на наступний рік.

Кабінет Міністрів пропонує встановити цей розмір на рівні 140 грн. Профспілки обстоюють 165 грн. Поки що консенсусу не досягнуто. Але вже прийнято в першому читанні головний фінансовий документ країни. Потяг рушив, та обурені профспілки збираються вдатися до стоп-крана.

У понеділок ФПУ запросила за «круглий стіл» депутатів, щоб визначитися, «хто з нами, а хто проти нас». Дорозмовлялися до пікетування Кабміну на знак протесту проти ігнорування ним об'єктивних вимог захисників інтересів громадян.

Нерозуміння між виконавчою владою і профспілками (втім, як завжди під час обговорення соціальних законопроектів) спровоковано фінансами, потрібними на реалізацію цих проектів.

Згідно з розрахунками, на втілення в життя 165-гривневого соціального стандарту потрібно близько 4 мільярдів. Однак прихильники законопроекту твердять, що половину цієї суми буде повернуто до держскарбнички у вигляді податку на прибуток, ПДВ та заощадження бюджетних коштів за рахунок зменшення кількості житлових субсидій. Мовляв, із збільшенням розміру мінімальної зарплати та інших соціальних нормативів, основою яких він є, зросте добробут народу, активізується його купівельна спроможність і державі у вигляді податків повернеться частина затрачених коштів.

Представників Кабінету Міністрів за свій «круглий стіл» ФПУ умисне не запросила, мотивуючи таку негостинність тим, що всі аргументи у переговорному процесі з урядом вичерпано.

Однак раніше Міністр праці і соціальної політики України Іван Сахань пояснював позицію Кабміну щодо мінімального розміру зарплати, встановлюваного на 2002 рік. При цьому він обстоював норму в 140 грн. За словами соціального міністра, на більше у Фонді оплати праці грошей не стане.

Присутні під час обговорення ситуації представники комуністичної фракції, фракцій Демократичного союзу і «Солідарності» вирішили боротися разом з профспілками за 165 грн. до кінця. Серйозність своїх намірів під час обговорення законопроекту про Державний бюджет України на 2002 рік засвідчила «Солідарність». За словами лідера фракції Петра Порошенка, «солідарні» депутати взагалі не голосували за бюджетний проект, вимагаючи спочатку прийняти новий розмір мінімальної оплати праці, як це визначено чинним законодавством.

Дискусія між урядом і профспілками, схоже, перейшла у конфронтацію. За словами лідера ФПУ Олександра Стояна, «кинуті» Кабміном профспілки налаштовані рішуче. І своє «фе» збираються висловити всенародною акцією протесту.

Ольга ВАУЛІНА.

 Вісті з Вінниччини

Йогурти ще більше смакуватимуть

Дві тисячі видів фруктових добавок до йогуртів можна виготовляти на технологічній лінії, введеній у дію на спільному українсько-австрійському підприємстві «Поділля-ОБСТ», що у Вінниці. Нову продукцію вінничани вже поставляють на низку підприємств молочної галузі. Сировину отримують із 18 областей країни. Нинішнього сезону заготовили 200 тисяч тонн яблук і 300 тисяч тонн ягід, більшість з яких піде на виготовлення основної продукції — концентрованих соків.

«Нагодуй студента»

Можливість пообідати «на халяву» вінницьким студентам надала молодіжна організація «Молода просвіта», започаткувавши акцію «Нагодуй студента». Її учасникам треба лише відповісти на декілька «прикольних» запитань. Ті з «голодаючих», чиї відповіді видадуться організаторам найдотепнішими і найоригінальнішими, зможуть перекусити в одному із закладів громадського харчування міста. Саме перекусити, бо вартість обіду, як це передбачено умовами акції, не може перевищувати десяти гривень.

Міліціонери під дахом

Ордери на отримання нових квартир вручено 59 вінницьким міліціонерам. 18 з них вселяться у помешкання, споруджене за допомоги обласного відділення Фонду молодіжного житлового будівництва. Для цього перепроектували один із довгобудів соціального призначення, довели роботи до кінця. Споруда відрізняється просторими квартирами: їх площа більша, ніж у звичайних багатоповерхівок.

Решту квартир будували в складчину — частину коштів виділило обласне управління МВС, міська влада, окремі підприємства й організації міста. До речі, у місті над Бугом зводять ще один «міліцейський» будинок: для проведення робіт влада передбачила у бюджеті на наступний рік 400 тисяч гривень.

Ліміти не рятують

Один мільйон кіловат-годин електроенергії щодоби перебирають понад ліміт споживачі Вінницької області. Внаслідок чого заборгованість перед енергетиками становить 108,8 мільйона гривень. Найбільшу суму винні підприємства ВАТ «Вінницяводоканал». Його керівництво отримало останнє попередження від енергетиків: надалі без оплати струм не відпускатимуть. Інформацію з цього приводу передано до міськради: Вінниця, 400-тисячне місто, може залишитися без води.

Добірку підготував Віктор СКРИПНИК.

Фотофакт

Триває ремонт Вінницької телевежі. Днями фахівці столичного підприємства «Центростальконструкція» за кілька годин з висоти більш як 150 метрів зняли рею завдовжки понад 40 метрів і вагою понад 5 тонн.

На знімку: *Василь Головатий — один з тих, хто забезпечував спуск реї.*

Фото Олександра ГОРДІЄВИЧА (Укрінформ).

Як «прихватизатори» державу грабують

Прикриваючись протиправними рішеннями високих інстанцій

Нафта і... троянди

Хоча члени Міжнародної академії екології, безпеки людини та природи останнім часом і проводять свої конференції у ВАТ «Ексімнафтопродукт» щороку, та кожного приїзду сюди не перестають дивуватися змінам, що тут відбуваються. Чого вартий тільки автоматизований комплекс очисних споруд, що не має аналогів в Україні, — очищена ним за найсучаснішими світовими технологіями вода цілком придатна не тільки для повторного використання у виробництві, а й для наповнення... акваріумів, де доволі комфортно почуваються й розмножуються всілякі екзотичні рибки. Приємно завітати до завжди затишної й охайної їдальні, де пригостять різноманітними смачними стравами. Нова поліклініка на обмежується лише профілактичними оглядами працівників, а й безплатно надає їм широкий спектр медичної допомоги. По-сучасному обладнано побутові приміщення. Споруджуючи власне житло, ВАТ нанівець звело квартирну чергу... Ну а щодо зовнішнього вигляду території підприємства, то вона нагадує, звичайно ж, не комплекс з перевалки нафтопродуктів, а якийсь із процвітаючих (хоча таких нині і обмаль) причорноморських санаторіїв: все потопає у зелені, в трояндах й інших квітах, тут і там обладнано затишні куточки відпочинку, де дзюрчать фонтани... А сам же добре пам'ятаю, як десяток літ тому, збираючись на це підприємство, діставав гумові чоботи — без них там було не пройти.

Усі ці зміни не могли статися без докорінних змін у виробничій діяльності. А вони намітилися після того, як і підприємство, услід за здобуттям незалежності Україною, набуло більшої самостійності. У середині 1994 року воно, шляхом корпоратизації, з державного було перетворене на відкрите акціонерне товариство з експорту й імпорту нафтопродуктів, при цьому контрольний пакет акцій у розмірі 51 відсотка залишався в руках держави. Діловитий та ініціативний Володимир Філіпчук, який очолив правління ВАТ, а до цього з 1990 року був тут же генеральним директором, розумів: підприємству, що має 80-відсоткове технічне зношення обладнання, в ринкових умовах не те що не бути конкурентоспроможним, а й просто «на плаву» не утриматися. І зумів переконати акціонерів: для технічного переозброєння амортизаційних відрахувань явно замало, в нього слід щорічно вкладати й 50 відсотків прибутку. Цьому не перечив і власник контрольного пакета акцій, тобто держава в особі ФДМУ.

У стислі терміни на підприємстві здійснили реконструкцію технічних трубопроводів, спорудили магістральну насосну станцію для транспортування трубопроводом імпортної нафти з танкерів, закачування її на Одеський нафтопереробний завод і, в разі зацікавленості сторін, на такий же завод у Херсоні. Здано в експлуатацію додаткову й модернізовану технологічні естакади для збільшення обсягів перевалки дизельного палива на експорт. Створили можливості для приймання сирої нафти, що надходить залізницею. Оновили й розширили парк резервуарів для зберігання нафтопродуктів. Спорудили потужну котельню, що дало змогу збільшити обсяги перевалки мазуту з меншими енерговитратами... Зношення основних фондів у результаті нині становить лише 18 відсотків. Одне слово, ВАТ «Ексімнафтопродукт» перетворилося на сучасне, доволі конкурентоспроможне базове підприємство з надання комплексу послуг широкому колу замовників, що спеціалізуються в галузі експортно-імпортних операцій з нафтою, мазутом та дизельним пальним; його загальна потужність — 17 мільйонів тонн перевалки на рік.

Відрадні й фінансово-економічні показники. Якщо у рік створення ВАТ його статутний капітал становив 1 мільйон 648 тисяч гривень, то нині активи сягнули 218,5 мільйона гривень. А прибуток за ці роки становить 348,5 мільйона гривень, що дало змогу, тільки з огляду на цей показник, перерахувати до бюджету 100,2 мільйона гривень. Окрім того, перераховано ще 126,5 мільйона гривень інших податків, зборів та обов'язкових платежів, у тому числі 12,2 мільйона гривень — до Пенсійного фонду. Підприємство ніколи не допускало жодних боргів не тільки перед державою, а й перед власними працівниками. Тут регулярно, з місяця в місяць, виплачується усім доволі висока зарплата, а дивіденди акціонерам, серед яких, зрозуміло, й працівники підприємства, щороку виплачуються за чи не найвищими в Україні ставками прибутку — від 360 до 500— 600 відсотків від номіналу акцій. Широко відома не тільки на Одещині, а й в усій Україні благодійницька діяльність ВАТ —рішенням правління на підтримку медичних і дитячих закладів, допомогу ветеранам, сиротам, інвалідам, малоімущим відраховується 4 відсотки річного прибутку.

На території підприємства.

На ласий шматок...

Тепер, гадаю, у читачів є цілковите уявлення, на який ласий шматок зазіхнули сучасні «прихватизатори». Та проковтнути його було непросто саме через те, що 51 відсоток акцій ВАТ належав державі. Перешкода! Обійти її, однак, допомогла сама ж... держава, в особі її уряду, керованого тоді Валерієм Пустовойтенком.

— Усе почалося з того, — розповідає Володимир Філіпчук, — що 30 січня 1998 року Кабмін прийняв постанову №103, на виконання якої Фонд держмайна, на нашу думку, без належного аналізу роботи підприємства й вигод, що їх держава мала, володіючи контрольним пакетом акцій (а це 4—5 мільйонів гривень дивідендів щороку), передав отой пакет в обсязі 51 відсоток до статутного фонду новоствореної акціонерної холдингової компанії «Укрнафтопродукт».

А подальші події розвивалися так. 21 вересня минулого року АХК «Укрнафтопродукт» укладає договір з компанією «Бевало Інвестментс Лімітед», за яким мала отримати кредит розміром 3 мільйони 12 тисяч доларів США трохи більш як на місячний термін зі сплатою 12 відсотків річних. На забезпечення зобов'язань за цим кредитним договором АХК передала отій кіпрській компанії в заставу пакети акцій трьох українських акціонерних товариств, у числі яких і одеський «Ексімнафтопродукт». Дещо згодом, 5 січня 2001 року, компанія «Бевало...», у свою чергу, продає пакети акцій українських ВАТ акціонерній компанії з обмеженою відповідальністю «Медис Холдинг С. А.». І — кінці в воду? Господарем отих ВАТ вже стає не держава, не ота АХК, не українські акціонери? А хто? Якась досі не відома іноземна компанія. До того ж, по суті, на дармовину. Бо що важать оті 3 мільйони доларів порівняно з активами навіть одного ВАТ «Ексімнафтопродукт»? Мізер.

Як наслідок, близько трьох місяців тому голова Комітету з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією ВР Юрій Кармазін звернувся до Прем'єр-міністра України Анатолія Кінаха та до Генерального прокурора України Михайла Потебенька. Посилаючись на свідчення низки міністерств та відомств і статті конкретних законів України, він робить тотожні висновки: «... встановлено безліч порушень під час створення акціонерної холдингової компанії «Укрнафтопродукт», укладання нею кредитних угод, передачі в заставу державного майна, контрольного пакета іменних акцій ВАТ «Ексімнафтопродукт»...» І далі: «... незаконно створено АХК «Укрнафтопродукт», проведено приватизацію її акцій, які безпідставно заставлено на користь компанії «Бевало Інвестментс Лімітед» та продано нею акціонерній компанії «Медис Холдинг С. А.», чим створено загрозу економічній безпеці держави у зв'язку з втратою державного контролю за діяльністю підприємств, що мають стратегічне значення».

Доволі парадоксальна у зв'язку з цим деталь: двічі — в 1997-му і в 2000 роках постановами Кабміну ВАТ «Ексімнафтопродукт» віднесено до підприємств, що мають стратегічне значення для економіки та безпеки країни; а ось АХК «Укрнафтопродукт», якій було передано державний — контрольний — пакет

Танкери біля причалів нафтогавані.

акцій цього товариства, до переліку таких підприємств дивним чином не увійшла. Чому? Комусь, схоже, те вигідно?

Розглядаючи стосунки між ВАТ «Ексімнафтопродукт» і холдингом «Укрнафтопродукт», більш ніж доречно, думаю, послатися й на зовсім свіжі документи високих інстанцій. 7 листопада нинішнього року Президент України Леонід Кучма підписав Указ «Про невідкладні заходи щодо впорядкування діяльності державних (національних) акціонерних та холдингових компаній». Його видано, як повідомила управління інформації та зв'язків з громадськістю адміністрації Президента, за результатами роботи комісії з перевірки процесів діяльності холдингів, утвореної в квітні ц. р. на чолі з секретарем Ради національної безпеки і оборони України Євгеном Марчуком. Комісією встановлено численні факти порушення холдинговими компаніями чинного законодавства, фінансової дисципліни. Окремі з холдингів, серед яких названо й АХК «Укрнафтопродукт», проводили активні операції відчуження переданих їм державних пакетів акцій стратегічно важливих для економіки та безпеки країни підприємств. У результаті державі завдано істотних збитків. Указом не тільки дано урядові доручення щодо усунення виявлених недоліків та порушень, аж до можливої ліквідації окремих компаній, а й запропоновано Генеральній прокуратурі України вжити заходів до порушників чинного законодавства.

Приборкання непокірливих

Як же вплинуло на господарську діяльність ВАТ «Ексімнафтопродукт» верховенство АХК «Укрнафтопродукт»? Наглядова рада останньої, скажемо прямо, вкрай обмежила, якщо не сказати — стриножила, дії очолюваного В. Філіпчуком правління. Воно стало несамостійним у багатьох питаннях: у веденні переговорів із партнерами, укладанні угод на перевалку, погодженні обсягів та видів нафтопродуктів, фінансових розрахунках тощо. А в результаті транзитної сирої нафти через ємкості підприємства пройшло на 75 відсотків менше, ніж до цього: 1997 р. — 10 мільйонів 140 тисяч тонн, 2000 р. — 2 мільйони 574 тисячі тонн. Левова частка обсягу послуг перейшла... до іноземної фірми. Валютної виручки втрачено через це 40,3 мільйона доларів, відповідно зменшилися й відрахування до бюджету.

Акціонери — фізичні особи — змиритися з цим не могли. Вони подали позов до суду про визнання недійсними рішень загальних зборів акціонерів, які відбулися торік і де «бал правили», певна річ, представники АХК «Укрнафтопродукт» (як держателі контрольного пакета акцій). Суд вжив заходів для забезпечення позову до прийняття рішення по суті — тимчасово заборонив проведення загальних зборів акціонерів та діяльність наглядової ради, легітимність формування складу якої оспорюється. «Розтриножене» правління ВАТ цим скористалося — повело справи на підприємстві по-своєму. Й це тут же позначилося на діяльності «Ексімнафтопродукту». Порівняльний аналіз засвідчує: за 9 місяців нинішнього року фінансово-економічні показники перевершили ті, що було досягнуті за весь минулий рік.

Однак загроза того, що підприємством знову захочуть «кермувати» інші, не минає. Мало того, з'явилися й нові, досі навіть не передбачувані «камені спотикання». ВАТ «Ексімнафтопродукт» не раз відзначалося податковими органами як один з найкращих у регіоні платників податків, що ніколи не тільки не мав жодних заборгованостей, а й у разі потреби робив своєрідну передоплату до бюджету. І нині є такий надлишок — понад 700 тисяч гривень. А ще — борг держави йому, підприємству, за сплачений ПДВ: понад 8 мільйонів гривень. І раптом — мов грім серед ясного неба: податкова міліція порушила кримінальну справу стосовно посадових осіб ВАТ «Ексімнафтопродукт» за фактом ухиляння від сплати податків в особливо великих розмірах (понад 10 мільйонів гривень). Про це В. Філіпчук почув по... радіо. Потім прочитав ту саму інформацію в одній з місцевих газет. Обидва ЗМІ, з'ясувалося, взяли її з мережі Інтернет. Але туди вона надоперативно потрапила раніш, ніж до потенційного відповідача, з чиєїсь «легкої руки»? Ошелешений В. Філіпчук почав уточнювати в джерелах офіційних. Так, податкова міліція таку справу справді порушила. Хоча жодних перевірок на самому підприємстві з цього приводу, каже В. Філіпчук, не вела. А на чому ж грунтувалася? На фактах... інвестування підприємством спорудження житла для військовослужбовців.

— Але ми робили це, — обурюється Володимир Станіславович, — на цілком законних підставах, все погоджуючи з тими ж податковими органами регіону, що підтверджується відповідними документами.

За заявою В. Філіпчука прокуратура області, в усьому розібравшись, постанову про порушення вказаної кримінальної справи скасувала.

— Ми стоятимемо до кінця, — каже Володимир Станіславович Філіпчук. — Сподіваємося на перемогу. Знайдуться, певен, сили, які зуміють вдарити по руках знахабнілих «прихватизаторів».

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса — Київ.

Загроза того, що підприємством знову захочуть «кермувати» інші, не минає

Час для власного виробництва

Закуповуємо за кордоном те, що можна і треба виготовляти в себе

Проблема

Хоч як це парадоксально, та за всю свою майже 70-річну історію флагман чорної металургії південного сходу України — металургійний комбінат «Запоріжсталь» — такі не виконав свого головного призначення. Свого часу його було збудовано, щоб забезпечити «ГАЗ», «АЗЛК», «ЗІС» та інші, які тільки-но зводилися, металом, призначеним спеціально для автомобілебудування. І навіть незважаючи на те, що кожного року чимало найрізноманітнішого металу відправляли звідси на автозаводи, впритул до розв'язання свого основного завдання на «Запоріжсталі» наблизилися лише до середини 70-х років минулого століття. Ось тут і народилося одразу кілька глобальних проектів реалізації задуманого. Думки розділилися, групи вчених розкололися, кошти розпорошилися...

У підсумку Україна залишилася без власного високоякісного автолиста — холоднокатаного марок 07Ю, 08Ю, 18ЮА тощо, якого потребує вітчизняна промисловість. І потреби в ньому, і не лише України, зростають, що закономірно.

Автолист має чудові технологічні властивості, які зробили його незамінним під час виготовлення автомобілів, емальованого посуду, гільз для набоїв та снарядів, а також цілої низки інших виробів. Прикладів — безліч. До того ж застосування автолиста економічно доцільніше — він менше піддається корозії.

Потреба

Були часи, коли Україна щороку виробляла 50—52 мільйони тонн металопрокату. І 6 мільйонів тонн на рік «з'їдала» корозія. Нині ми виробляємо металопрокату удвічі менше. Але ж апетити корозії не зменшилися. Вона, як і раніше, щороку «з'їдає» ті самі 6 мільйонів тонн(!) металу. Металу машин, що працюють, конструкцій мостів та інших споруд. Приміром, корозія вже настільки «обгризла» металоконструкції греблі Дніпрогесу, що той опинився в аварійному

стані. Важко навіть уявити наслідки руйнівних процесів, які нині тривають у залізобетонному тілі греблі гідроелектростанції...

Український внутрішній ринок металовиробів орієнтував наші металургійні підприємства здебільшого на експорт напівфабрикатів своєї продукції. Водночас Україна, маючи необхідну сировину, потужний металургійний комплекс і кваліфікованих фахівців, змушена, наприклад, трансформаторну сталь і високоякісний автолист закуповувати за кордоном.

Ще років 30 тому в Запоріжжі металургійні комбінати «Дніпроспецсталь» та «Запоріжсталь» у кооперації виробляли трансформаторний лист. Це вже пізніше (за вказівкою Москви) замовлення передали в Росію. І тепер ВАТ «Запоріжтрансформатор» купує потрібну сталь у Липецьку, де пропонують її, звісно, за світовими цінами, хоча якість цього російського товару не завжди відповідає світовим стандартам. Але ж наші фахівці, яки виробляли трансформаторний лист, залишилися в Запоріжжі! Дехто з них нині ще працює на своїх підприємствах...

Скооперувавши зусилля «Дніпроспецсталі» та «Запоріжсталі», можливо було б не лише поновити випуск трансформаторного листа в Україні, а й налагодити виробництво високоякісного автолиста марок 07Ю, 08Ю, 18ЮА тощо. За попередніми підрахунками, така кооперація дала б змогу вже тепер виробляти його до 80 тисяч тонн щорічно. Це вигідно й комбінату «Запоріжсталь», і надто його сусідові, чиї потужності нині завантажені менш як на 25 відсотків.

Головна вимога до виготовлення високоякісного автолиста з потрібними показниками із штамповки та зварювання — отримання сталі, яка за хімічним складом відповідає світовим стандартам. Це сталь киснево-конвертерна, і виплавляти її потрібно в конвертері. Такий діючий 60-тонний конвертер є на «Дніпроспецсталі», і розташований він, до речі, на одному проммайданчику із «Запоріжсталлю».

Звісно, сталь для високоякісного автолиста можна виплавляти і в мартені, але буде вона... «золота» для тих, хто її виплавляє у такий спосіб. У свою чергу, є такі марки сталі, які проблематично отримати на конвертері. До того ж конвертер потребує багато металобрухту, запаси якого в Україні тануть на очах...

Ідеться не про те, що ліпше — конвертерний чи мартенівський спосіб виплавки сталі. Почувши це запитання, фахівець лише усміхнеться. Адже однозначної відповіді немає й бути не може. Ось тут, як то мовиться, думайте самі, лічіть самі. Саме лічіть. Та коли б наші металурги мали при цьому вибір...

Ні, не випадково фахівці нині заговорили про потребу розумної кооперації наших сталеплавильних виробництв. Кооперація для отримання дешевшої продукції — один з головних законів ринку. А він свої закони поважати змусить.

Можливість

Ще 1991 року провідні фахівці заводу «Дніпроспецсталь» та комбінату «Запоріжсталь» — головні інженери Станіслав Сергієнко та Ігор Дишлевич, а також начальник конвертера Віктор Косе разом із членами ініціативної групи «Український автолист» запропонували спосіб виробництва високоякісного автолиста на діючому обладнанні своїх підприємств.

Цей спосіб забезпечує не лише отримання якісної сталі потрібних марок, а й значну економію енергоресурсів, що відчутно зменшує собівартість автолиста. Все це було підтверджено дослідною плавкою 5 жовтня 1995 року.

Цього дня в конвертері «Дніпроспецсталі» з першої спроби було виплавлено високоякісну сталь 18ЮА (плавка №909908074). Прокатку отриманої сталі — виготовлення з неї автолиста — виконали фахівці «Запоріжсталі», застосувавши технологічний процес, розроблений техвідділом комбінату.

Запорізькі металурги ще раз довели, що вони вміють і можуть виробляти високоякісний і дешевший за собівартістю автолист, порівняно з іноземним, зокрема і словацьким, який металурги з Кошиці постачають нині СП «АвтоЗАЗ-ДЕУ». До речі, ця робота металургів Запоріжжя, котрі забезпечили вітчизняною сировиною підприємства ВПК України, отримала державну премію. Щоправда, при цьому чомусь забули про безпосередніх виконавців...

Здавалося б, потреба і доцільність виробництва в Україні свого високоякісного автолиста не потребує жодних доказів. Тоді чому ж досі цього домагається створена 1988 року ініціативна група «Український автолист», яку очолюють інженери Едуард та Григорій Погребні?

Схоже, загальнодержавна проблема, розв'язання якої дало б змогу не лише підтримати вітчизняні підприємства, заощадити енергоресурси, а й створило б додаткові робочі місця, а також поповнило б бюджет, цікавила всі ці роки аж ніяк не всіх чиновників київських кабінетів. Але ж відомо, що собівартість автомобіля (сільгосптехніки, боєприпасів, товарів народного споживання тощо) значною мірою залежить від ціни на автолист.

— Зрозуміло, іншим наша незалежність, як кістка у горлі... — каже Едуард Погребний. — Не всім вона до вподоби. І зарубіжні конкуренти не дрімають... Та ми ж маємо все для успішної роботи! Ось лише, судячи з усього, немає бажання — не вміння, а саме бажання розпорядитися, і по-господарськи, усім цим багатством.

Реальність

Державною програмою розвитку гірничо-металургійного комплексу України до 2010 року передбачено інвестувати виробництво високоякісного автолиста. Свого часу, згідно з цією програмою, уряд мав надати:

Макіївському металургійному комбінатові (запланований обсяг — 150 тисяч тонн на рік) — 200 млн. доларів;

Маріупольському заводу ім. Ілліча (200 тисяч тонн на рік) — 240 млн. доларів;

«Запоріжсталі» (300 тисяч тонн на рік) — 52 млн. доларів.

Дещо отримали макіївці й маріупольці, «Запоріжсталь» — жодної копійки. А тим часом навіть третини тих виділених грошей було тоді достатньо, аби тепер «Запоріжсталь» забезпечувала потреби України у високоякісному автолисті.

Хто відповів за допущені прорахунки? Ніхто. Потяг, як то кажуть, пішов... Але проблема залишилася. Нині її намагаються самостійно розв'язати на комбінаті «Запоріжсталь».

Своїм коштом підприємство розпочало будівництво двох 200-тонних конвертерів новітньої конструкції, паралельно здійснюючи модернізацію прокатного виробництва в цеху ЦХП-1. На сьогодні освоєно остаточну прокатку листа з промасловнанням, що разом з іншими нововведеннями дає змогу підвищити якість поверхні автолиста, сертифікувати його. Виготовлено 273 ковпакових стенди власної конструкції, яка дає можливість на 25 відсотків зменшити час випалу рулонної сталі. На черзі — переведення відпалу рулонної сталі в ковпакових стендах струмами високої частоти. Це значно зменшить обсяги споживання природного газу й поліпшить екологію довкілля. (Спалювання 1 кубометра природного газу вимагає три кубометри кисню.)

Звісно, важливо не лише завершити модернізацію прокатного виробництва, а й будівництво своїх конвертерів. Для цього потрібні гроші. І чималі. А де їх взяти? Здавалося б, після приватизації «Запоріжсталі» це — проблеми нинішніх власників підприємства. Проте високоякісний автолист потрібен всій Україні. Потрібен сьогодні, а не в неоглядному майбутньому.

Як прискорити випуск вітчизняного високоякісного автолиста? Надати комбінатові «Запоріжсталь» позику? Посприяти йому в отриманні пільгового кредиту в українських чи іноземних банках? З Києва видніше. Хоч би як там було, але час для виробництва запорізького автолиста настав. Принаймні, для тих, у кого годинник не відстає...

Олександр АБЛІЦОВ.
Запорізька область.

Фото Бориса ДВОРНОГО (Укрінформ).

Як прискорити випуск вітчизняного високоякісного автолиста?

У номер

Рівне

Вітер—убивця

Від сильних поривів вітру, наче сірниковий будиночок, завалилося господарське приміщення КСП «Горинь», що в селі Звіздівка Костопільського району на Рівненщині. Під уламками стіни загинула двадцятип'ятирічна місцева жителька Людмила С. Сиротою залишилася трирічна дитина, *повідомляє наш власний кореспондент Олександра ЮРКОВА.*

Львів

А дядько переміг вождя...

Сорок чотири роки тому в Золочеві було вчинено зухвалий замах на Володимира Ілліча. Йду якось через скверик на роботу до своєї районки «Серп і Молот» і бачу, що гіпсові ноги вождя пооббивано аж до арматури. Зробив це дядько із села Вороняки, до того ж на очах у влади. Голова міськради П. Іванов та директор міськкомунгоспу С. Степанець під час обідньої перерви відпочивали у скверику і бачили, як дядько гатив кайлом. Та схаменулися аж тоді, коли вождь пролетаріату майже припав головою до землі.

— Варваре, навіщо ти це вчинив?

А дядько й не думав тікати, відповів розважливо:

— Хочу, щоб діти не боялися ходити до церкви.

За дядьком невдовзі приїхала міліцейська машина. Повезли на допит. А до Золочева негайно прибув секретар Львівського обкому компартії Лазуренко. Розпорядився, щоб місце події оббили дошками, нехай люди думають, що йде ремонт. На засіданні бюро міськкому кілька годин обговорювали надзвичайний випадок. Іванов із Степанцем каялися, плакали і виправдовувалися:

— Та гадали, що справді... почався ремонт.»

Секретар обкому вулканно вибухнув:

— Тільки бовдури могли так думати! Ви ж — батьки міста! Ви ж самі зобов'язані планувати подібні ремонти. Є пропозиція виключити вас з лав КПРС за втрату пильності, відповідальності.

Та вирок пом'якшили: винуватцям оголосили суворі догани, а згодом звільнили з роботи. Зухвалого дядька з кайлом, щоб було менше розголосу, назвали вар'ятом і залишили у спокої. На місці понівеченої статуї звели помпезний пам'ятник, а розбитого вождя відреставрували і встановили в тому селі, де жив руйнівник. Аби знав, що Ілліч — незнищенний!

Після проголошення незалежності пам'ятник демонтували. Вулицю Леніна перейменували, і тепер вона носить ім'я видатного краянина — Маркіяна Шашкевича. Давно немає вождя і у Вороняках. Зате там, на горі, стоїть нова чудова церква. А нещодавно у скверику розгорнуто великі будівельні та земляні роботи. Золочівці вирішили спорудити пам'ятник В'ячеславу Чорноволу, *повідомляє Василь МАРТИНОВ.*

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Вибори-2002: пошук союзників і «родичів»

Хто задає тон?

За півтора місяця до офіційного початку парламентської виборчої кампанії у ній, як і раніше, панує невизначеність, котру всі її основні потенційні учасники незугарно намагаються приховати дуже схожими на бентежну розгубленість пошуками союзників. Пошук цей з самого початку йде шляхом визначення відповідності тих, кого шукають, головним критеріям можливого відбору. Ці критерії зрозумілі, як білий день: доступ до адміністративного та інформаційного ресурсів. Наявність багатих спонсорів, які мріють обзавестися депутатськими мандатами і тому готових через підконтрольні ЗМІ за чималу грошову «дещицю» нести в народ «розумне, добре, вічне» у виконанні саме партійних ідеологів і блокових «мізкових центрів». «Розкрученість» і загальновідомість людей-одиночок із числа «зірок» — виконавців попси, загальнонаціональних «гуру» в культурі, медицині, науці, популярних журналістів. І, зрештою, політично споріднені риси в програмах і принципах.

До того ж «тон» невизначеності і цим пошукам здобувачів мандатів задає Президент Леонід Кучма, який закон про вибори народних депутатів, скріпивши серце, підписав, але ще публічно не визначився, кого з учасників передвиборної гонки він безвідмовно підтримуватиме на виборах. Точніше, він уже сказав, що майбутній парламент має бути готовий провести імплементацію до Конституції України підсумків всеукраїнського референдуму 16 квітня 2000 року, які значно посилювали б можливості глави держави за рахунок повноважень парламенту. Та саме цього не хотіли нинішні депутати, і, мабуть, не дуже хотять майбутні.

Імплементація, зокрема, передбачає ліквідацію депутатської недоторканності — хоч якоїсь ілюзорної гарантії від невтручання МВС, СБУ і Генпрокуратури якщо не в бізнес, то, в усякому разі, в особисте життя народних обранців.

Не змінює суті справи, на думку багатьох, і можливий перехід до керівництва блоку «За єдину Україну» (колишня «ТУНДРА») глави президентської адміністрації Володимира Литвина. Цю рокіровку багато хто розцінив як серйозний знак уваги. Особливо з урахуванням того, що в «За Єдину Україну» вже перебувають нардеп Віктор Пінчук, «головний фіскал» країни, глава Державної податкової адміністрації України (ДПАУ) Микола Азаров та майже всі адміністратори Донбасу.

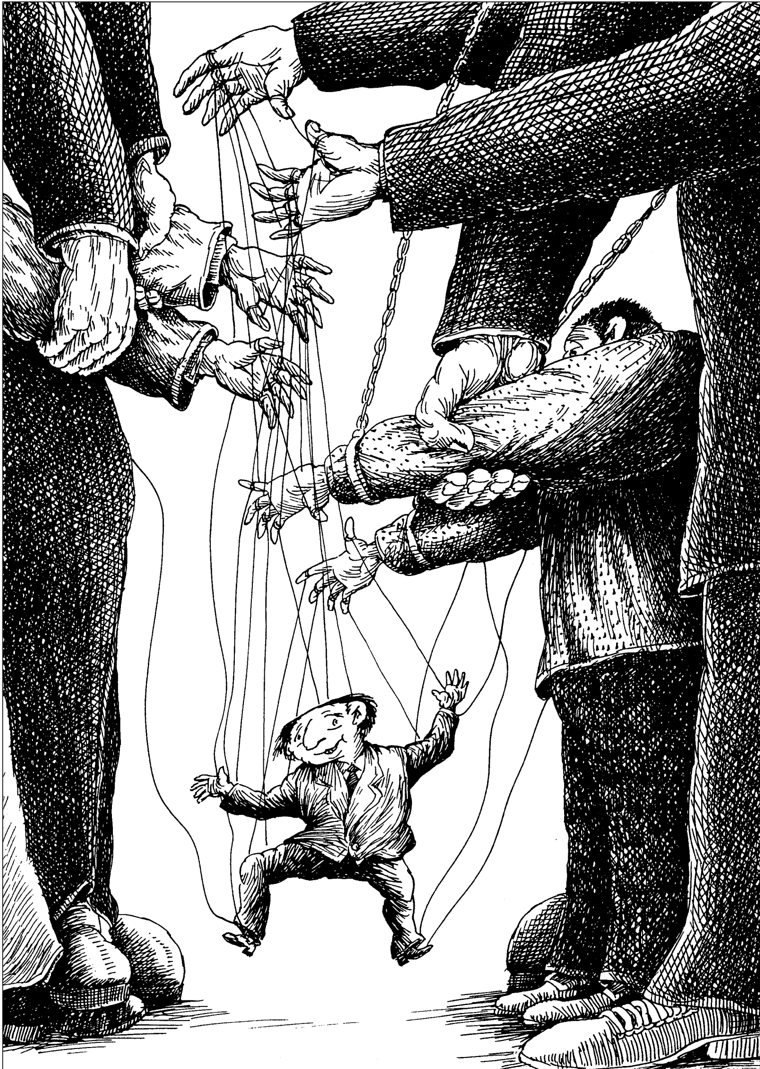
Але, з другого боку, й інші блоки та окремі партії також не обділені носіями адмінресурсу. Заступники президентської адміністрації Юрій Єханучров і представник Президента в парламенті Роман Безсмертний перейшли до блоку Віктора Ющенка «Наша Україна» («НУ»). Колись могутній «сірий кардинал» Кучми Володимир Горбулін і нинішня опора глави держави в столиці мер Олександр Омельченко очолили власне партію «Демократичний Союз» (на передвиборному сленгу — «Дося») і блок «Єдність». Про вплив комуністів і об'єднаних есдеків на губернаторів областей і місцевих чинів нижчого рангу давно розповідають небезпідставні легенди. І так чи інакше місцеві «господарі життя» братимуть участь у передвиборній гонці на чийомусь боці — відсидітися їм не вдасться. Ще не визначився у своїх уподобаннях глава уряду і лідер Партії промисловців і підприємців України (ППУ) Анатолій Кінах. А тому треба ще дочекатися і визначити, що в настроях цих політиків переважає — відданість ідеям Президента чи наявні вже тепер корпоративні інтереси. Значення останніх зростатиме в міру з'ясування перспектив проходження в парламент.

Тут править бал «жовтий диявол»

Ще більше заплутана ситуація з контролем за ЗМІ і передвиборною поведінкою «фінансово сильних світу цього». Всі більш-менш помітні ЗМІ в Україні вже мають «покровителів». Перший Національний телеканал відверто симпатизує Соціал-демократичній партії України (об'єднаній) — СДПУ(о). Ця сама партія цілком володіє найпопулярнішим телеканалом «Інтер» і з «Демократичним Союзом» ділить вплив на інший недержавний телеканал — «1+1». Канал «ICTV» належить «За єдину Україну». ДТРК «Київ» описує найменший порух «Єдності» і мера Омельченка. У завершальну стадію входить боротьба за ще один популярний телеканал — «Новий». Його поки що не зміг купити «симпатик» «Демократичного Союзу» Ігор Бакай, проте це ще нічого не означає, бо керівник «Нового» Олександр Ткаченко за перебування Ющенка прем'єром був позаштатним радником останнього й симпатизує НУ. Та й це не має значення. У керівників ЗМІ такий багатий «досвід» з продажу та перепродажу і співробітників, і переконань, що готові заспівати «Інтернаціонал» на будь-яку музику і на які завгодно слова. І ще більше ці фінансові реалії визначають сьогодні «забарвлення» всіх загальнонаціональних і місцевих газет, журналів, радіо- і телеканалів. Калитка з «огидним» металом чи «зеленню» беззастережно править бал у ЗМІ. І вплив на мас-медіа схожий і з боку прихильників влади, і з боку опозиції. А якщо «проплата» не допомагає, тоді завжди знайдуться «пильні» пожежники, податківці чи працівники санепідемстанцій.

Немає гарантій беззастережної відданості і в поведінці бізнесменів, які хотять мати своє лобі у майбутньому парламенті. Добре відомо, що українські нувориші, цілком справедливо не довіряючи політикам, не кладуть всі «яйця» в один кошик, а роблять «посильні внески» до кас різних, часто конкуруючих партій та рухів. Тому «спонсори» нині теж у стані розгубленості — багато хто просить, але ніхто не може дати стовідсоткових гарантій сумлінного «відпрацювання».

В останні тижні косяком потяглися в політику й відомі особистості — всілякі «зірки» й журналісти. Актрису Валерію Заклунну й поета Бориса Олійника давно «монополізувала» Компартія, яку вже можна вітати і ще з одним надбанням — суперфутболістом усіх українських часів і народів Олегом Блохіним, який перейшов до стану КПУ з правої опозиції. Розмірковує про власні політичні погляди член парламенту від опозиційної партії «Батьківщина» співак Дмитро Гнатюк. Всесвітньо відомого хірурга Миколу Амосова і гордість сучасної української поезії Ліну Костенко заочно вже «поселили» в НУ Ющенка. Звично налаштувалися «косити капусту» і багато «зірок» попси.

Відомий телеведучий з «1+1» В'ячеслав Піховшек не спростовує чуток про балотування за списком «Демократичного Союзу», а господаря «плюсів» Олександра Роднянського «приписали» до СДПУ(о). Та є в «плюсах» і «ложка дьогтю» — шоу-мен Микола Вересень пішов із «1+1», демонстративно оголосивши, що на каналі взяла гору політична цензура, а він «так працювати не може». Проте паралельно заговорили, що Вересень разом із заступником редактора популярного тижневика «Дзеркало тижня» Юлією Мостовою спробує себе на політичній ниві серед НУ Ющенка. А це, погодьтеся, значно знижує градус і актуальність боротьби Вересня і йому подібних «борців з цензурою», які на іноземні гранти наплодили безліч усіляких комісій і «хартій», що не без користі для власної кишені «окучують» вдячну тему.

І це лише перші ластівки політизування журналістів. За ними підуть і інші «акули пера, мікрофона і об'єктива». Але й діятимуть проти них знайомо: якщо не перекуплять, то намагатимуться взагалі прибрати зі списків конкурентів. Та й поведінка самих журналістів не може не визначати ще один феномен українського життя: згідно з різними соцопитуваннями, українські ЗМІ ще користуються певною популярністю серед електорату, але довіряють їм обмаль — від 15% до 30—35%. І з таких показників на «зоряності» далеко не поїдеш. Бо боротьба у блоках та партіях за «прохідні» місця лише розпочинається, і на халяву «зірок» у ласі десятки та двадцятки ніхто не вписуватиме.

Чистота партійних ідеологій

На перший погляд, окремо в цій ситуації стоять партії, які налягають у роботі на чистоту партійних ідеологій. Але вже тепер помітно, що й вони намагаються використати винайдений Ющенком принцип ноєвого ковчега в доборі спільників та «симпатиків». Тобто всі намагаються якщо не обзавестися «власними» носіями привабливих ідей, то хоча б намітити ідейних «родичів» у стані конкурентів. Найяскравішим прикладом використання цієї тактики можуть бути націонал-демократи і соціал-демократи.

І перших, і других вже практично розтягли по блокових «квартирах». Нацдеми є в НУ Ющенка — два Рухи Геннадія Удовенка та Юрія Костенка і Конгрес українських націоналістів (КУН) Слави Стецько. Блок Юлії Тимошенко (колишній Форум національного порятунку — ФНП) має Українську консервативну республіканську партію (УКРП) Степана Хмари, Українську республіканську партію (УРП) Левка Лук'яненка, партію «Собор» Анатолія Матвієнка тощо. Створюють новий блок Народний рух України під орудою лідера партії «За єдність» (НРЗЄ) народного депутата Богдана Бойка. Партію «Єдність» мера Омельченка свого часу створювали взагалі як націонал-демократичну для чергової спроби об'єднання нацдемів.

Навіть лідер СДПУ(о), яка має власний потужний потенціал і непогані перспективи на самостійне проходження до парламенту, перший віце-спікер Верховної Ради Віктор Медведчук напівжартома-напівсерйозно заявив, що сподівається на створення в майбутньому законодавчому органі соціал-демократичної більшості. «Не об'єднаного, а просто соціал-демократичного, бо носії цих ідей є в кожному блоці, що серйозно претендує на успіх», — сказав він. І перерахував таких носіїв: у блоці лівих під орудою лідера українських соціалістів Олександра Мороза — це Соціал-демократична партія України — СДПУ Юрія Буздугана. У блоці Тимошенко — Українська соціал-демократична партія (УСДП) Василя Онопенка. «Єдність» Омельченка ладна блокуватися з партією Соціал-демократичний союз (СДС) Сергія Пересунька, який взагалі «зародився» в СДПУ(о). В «НУ» Ющенка та в «За Єдину Україну» є відповідно партія «Солідарність» Петра Порошенка і Аграрна партія України (АПУ) Михайла Гладія, програми яких, на думку Медведчука, — суто соціал-демократичні.

Схожу картину спостерігаємо і з різними християнсько-демократичними, жіночими, молодіжними партіями та рухами. Суб'єкти з такими кліше в назві вже чи є в кожному блоці, чи намагаються їх запопасти, створюючи потрібних відповідних сателітів — партії-одноденки, на період виборів. Наприклад, в Україні вже є вісім(!!!) партій на «зелену» чи екологічну тематику.

«Усякої тварі по парі»

«Усякої тварі по парі» хочуть привабити на свій бік навіть комуністи, які мало чи не єдині в Україні за тяжких економічних умов почувалися б упевнено. Але й КПУ традиційно укладає союзи з різними напівмаргінальними марксистсько-ленінськими партіями та рухами, які не виходять за межі регіону, ветеранськими організаціями чи товариствами із захисту будь-яких порушених прав громадян. Також у цьому напрямі, до речі, діє і решта, налягаючи на власний «соціальний характер».

А за всім оцим передвиборним хаосом і спостерігає Президент, не наважуючись віддати комусь свою перевагу. І його, по суті, можна зрозуміти. Якщо, природно, до кінця відкинути звинувачення опозиції в тому, що Президентові вигідна така ситуація невизначеності й хитань, тому що дає змогу в ідеалі сформувати той парламент, який йому потрібен.

Володимир СКАЧКО.

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Фінансові реалії визначають «забарвлення» загальнонаціональних і місцевих газет, журналів, радіо- і телеканалів

Правовий нігілізм з суспільно небезпечними наслідками

Україна прагне підтримати національного товаровиробника. І це не гасло, а потреба сьогодення. Але хоч би які високі цілі стояли перед українським суспільством, будь-яку справу треба робити з урахуванням реальних й об'єктивних чинників.

Ми проголосили всьому світові, що будуємо правову державу. Водночас усе робимо для того, щоб цього не сталося.

17 лютого минулого року Верховна Рада ухвалила Закон «Про усунення дискримінації в оподаткуванні суб'єктів підприємницької діяльності, створених з використанням майна та коштів вітчизняного походження», який нібито спрямовано на захист конкуренції між суб'єктами підприємницької діяльності. Але перше, що спадає на думку, коли прочитаєш цей документ: кому він потрібен? Відповідь проста і навіть її записано в законі: «Цей Закон не поширюється на правовідносини, визначені Законом України «Про стимулювання виробництва автомобілів в Україні». Отже, одним — усілякі обмеження, іншим — обмежень немає.

Якщо вести мову про захист конкуренції, то й тут є питання. Відповідно до ч. 3 ст. 42 Конституції України держава забезпечує в цілому захист конкуренції в підприємницькій діяльності, тобто держава запроваджує рівну конкуренцію для всіх суб'єктів підприємницької діяльності. Інакше кажучи, за Основним Законом нашої держави не можна обмежувати одних і давати привілеї іншим. На перший погляд, закон встановлює рівні права і національних, й іноземних суб'єктів господарювання. Але як повелося у нас — серед рівних є найрівніші. Читаємо другу статтю закону і бачимо: законодавець завчасно передбачив, що законами України може встановлюватися «пільговий порядок оподаткування підприємств, створених без участі іноземних інвестицій». Отакої!

Далі. Стаття третя закону взагалі спеціальне законодавство України про іноземні інвестиції та державні гарантії захисту іноземних інвестицій не визнає таким, що регулює відносини у сфері оподаткування, валютного та митного контролю. Щоправда, якщо інше не передбачено міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України. То скажіть, будь ласка, як це спеціальне законодавство не може вважатися законодавством? Навіщо ми його приймали та виписували в ньому податкові, митні та валютні положення? А як бути з юридичним принципом: якщо загальна норма суперечить спеціальній нормі, то застосовується спеціальна правова норма? Це класика юриспруденції, і від неї не можна відходити. Інакше держава матиме хаос у правовому регулюванні суспільних відносин.

Але і це ще не все. Так би мовити, апофеозом цього документа є поширення його дії на підприємства з іноземними інвестиціями, незалежно від часу їх внесення та реєстрації (ст. 5), що суперечить вимогам Конституції України. А тому Кабінет Міністрів України вимушений був звернутися до Конституційного Суду з поданням про тлумачення цієї норми. Мабуть, враховуючи очевидне порушення прав іноземних інвесторів та неоднозначність тлумачення цієї статті, деякі народні обранці вирішили «виправити» положення і пропонують внести зміни до закону.

Нещодавно до Верховної Ради подано такий законопроект. У чому його суть? Як на мене, законодавчо закріпити порушення прав іноземних інвесторів, позбавити їх державних гарантій, що були надані відповідно до чинного законодавства та міжнародних угод, позбавити останньої можливості захищати свої права в судових органах України.

Поданий законопроект здійснює спробу розв`язати проблеми, які поставлено Кабінетом Міністрів перед Конституційним Судом щодо державних гарантій іноземних інвесторів. Якщо законопроект буде прийнято у цій редакції, то автоматично втрачає сенс розгляд справи в Конституційному Суді. У законопроекті пропоновано внести зміни до законодавчих актів, які сьогодні є підставою для судових органів ухвалювати рішення на користь підприємств з іноземними інвестиціями. Зокрема, пропонується внести зміни до Закону України «Про інвестиційну діяльність» щодо гарантій прав суб'єктів цієї діяльності (ст. 18) та захисту інвестицій (ст. 19).

Чинна редакція ст. 18 закону передбачає, що умови договорів, укладених між суб'єктами інвестиційної діяльності, зберігають свою чинність на весь термін дії цих договорів і у випадках, коли після їх укладення законодавством встановлено умови, що погіршують становище суб'єктів, або обмежують їх права, якщо вони не дійшли згоди про зміну умов договору. Автор законопроекту пропонує обмежити умови чинності договорів, записавши, що договори не можуть зберігати свою чинність, якщо змінюється податкове, митне, валютне законодавство та законодавство з питань ліцензування певних видів господарської діяльності.

Обмеження зазнає і ст. 19 закону, якщо буде прийнято законопроект. Пропонується виключити з державних гарантій захисту інвестицій питання фінансово-господарської діяльності інвесторів та сплати податків, обов'язкових зборів. Тобто у разі зміни законодавства державою не гарантуватиметься стабільність фінансово-господарської діяльності інвесторів, встановлені для них пільги чи порядок податкових відрахувань та інших зборів (а це є головним в інвестиційній діяльності).

Дискримінаційними можна вважати не лише у ставленні до іноземних інвесторів, а й до інших суб'єктів підприємницької діяльності, зміни до ст. 7.2.4 Закону «Про податок на додану вартість». Автор проекту пропонує позбавити права суб'єктів підприємницької діяльності, що перейшли на спрощену систему оподаткування, та підприємства з іноземними інвестиціями, що звільнені від сплати податку на нарахування податку, податковий кредит та складання податкової накладної, а також на отримання відшкодування ПДВ.

Найістотнішим для знищення державних гарантій іноземних інвесторів є питання визначення часу набрання чинності Законом «Про усунення дискримінації в оподаткуванні суб'єктів підприємницької діяльності, створених з використанням майна та коштів вітчизняного походження», яке також пропонується змінити законопроектом, що аналізується.

Більшість норм чинного Закону «Про усунення дискримінації в оподаткуванні суб'єктів підприємницької діяльності, створених з використанням майна та коштів вітчизняного походження», прийнятого 17 лютого 2000 року, пропонується ввести в дію ... від дня набрання чинності Закону України «Про режим іноземного інвестування», тобто з 25 квітня 1996 року. Тоді як Конституція України (ст. 94) визначає, що «Закон набирає чинності через десять днів з дня його офіційного оприлюднення, якщо інше не передбачено самим законом, але не раніше дня його опублікування».

З судовими рішеннями, ухваленими на користь іноземних інвесторів, автор законопроекту пропонує «розібратися» ще простіше. А саме: судові рішення про застосування до підприємств з іноземними інвестиціями, їхніх дочірніх підприємств, а також філій, відділень та інших відокремлених підрозділів державних гарантій захисту інвестицій, винесені на підставі законодавчих актів, нібито підлягають виконанню, але винятково в частині, що не суперечить закону, який ... скасовує державні гарантії для іноземних інвесторів. Що це, пропозиція щодо втручання у сферу судової влади чи державний підхід до розв`язання проблеми з набридлими декому інвесторами, які ще сподіваються чесно працювати в нашій країні?

Василь ЧЕРВОНІЙ,
народний депутат України.

Університетові книжки не потрібні?

«Уж коли зло пресечь — собрать все книги бы да сжечь».

А. ГРИБОЕДОВ, «Горе от ума».

Несподіваний спротив з боку керівництва Харківського національного університету ім. Каразіна зустріла акція безоплатної передачі народним депутатом України Володимиром Алексєєвим наукової літератури, виданої надзвичайно обмеженим накладом.

Означені книги — це матеріали міжнародних конференцій та «круглих столів», проведених останніми роками в Києві під егідою Інституту соціології НАН України, комітетів Верховної Ради з прав людини і свободи слова та інформації, структур Ради національної безпеки і оборони України. Матеріали присвячено питанням гуманізації та гармонізації міжнаціональних відносин та впровадженню в українське законодавче поле європейських норм, що забезпечують права людини та свободи громадян і містять експертні оцінки та дані масштабних соціологічних досліджень у цій галузі.

Один з ініціаторів видання таких матеріалів та організаторів конференцій, заступник голови Комітету з питань свободи слова та інформації Володимир Алексєєв дуже здивований тим, що література, яку із вдячністю прийняли Національна парламентська бібліотека України, Бібліотека Конгресу США, Науково-технічна бібліотека ім. Короленка та інші не менш солідні сховища, за постійної потреби останніх наукових даних не знадобилися Харківському національному університетові ім. Каразіна.

«Я не з чуток знаю про мізерне фінансування вітчизняних бібліотек, сам науковий працівник, і мені не зрозуміла позиція керівництва ХНУ, яке свідомо позбавило своїх студентів, аспірантів та викладачів свіжих джерел корисної інформації. Мені важко усвідомити, що цю відмову вмотивовано інтересами науки та освіти, найімовірніше, тут узяли гору якісь незрозумілі амбіції або політичні уподобання», — зазначив Володимир Алексєєв.

За найтоталітарніших часів науково-історичні документи все ж таки зберігали — хоча і в спецсховищах. А нинішнім політиканам від науки альтернативна точка зору і «крамольна» історія наших днів не потрібні в принципі.

Що могло примусити людей, яких вважають учеными і які мають звання вузівських керівників, посісти таку, м'яко кажучи, дивну позицію? Мабуть, настав момент, коли політика наступила на горло науці та просто звичайній науковій сумлінності. Адже будь-хто із науковців знає, як потрібне нинішнім дослідникам та майбутнім історикам всебічне знання процесів, що відбуваються в нашому суспільстві, а не проціджена та профільтрована інформація. Але в даному разі, ймовірно, важливішим за наявність у фондах бібліотеки всіх наукових документів стало бажання здійснити черговий зигзаг поряд з черговою генеральною лінією.

Влад БОРИСОВСЬКИЙ.

! У номер

Резонансна справа в Одесі

Як повідомило агентство УНІАН, податкова міліція порушила кримінальну справу щодо керівництва ВАТ «Ексімнафтопродукт» за фактом ухиляння від сплати податків в особливо великих розмірах (ст. 12, ч.3 КК України, що передбачає покарання у вигляді позбавлення волі терміном від 5 до 10 років з конфіскацією майна). Керівника компанії Володимира Філіпчука підозрюють у несплаті до бюджету більш як 10 млн. грн.

ВАТ «Ексімнафтопродукт», яке здійснює експортно-імпортні операції з нафтою, мазутом і дизельним пальним, було створено в червні 1994 року на базі Одеського державного підприємства з експорту та імпорту нафтопродуктів. За даними агентства «Інтерфакс-Україна», обсяг приймання, зберігання та перевалки нафти і нафтопродуктів 2000 року становив 15,372 млн. тонн порівняно з 16,72 млн. тонн 1999 року. Контрольний пакет акцій «Ексімнафтопродукту» в розмірі 51% з лютого нинішнього року належить швейцарській «Медіс Холдинг С. А.».

В 1997—2001 роках «Ексімнафтопродукт» уклав з військовою частиною А-3842 угоду на інвестування в будівництво житла для військових. Однак насправді на кошти, призначені для відрахування до держбюджету, квартири не будували, а купували їх у посередника, до того ж, на думку податківців, за дуже завищеними цінами. Тобто, якби ці гроші пішли у бюджет, а не «напряму в інвестиції», то квартир для військовиків можна було збудувати значно більше. Постає запитання: кому дісталася різниця від такої вигідної оборудки? Масштаби справи, за якою Філіпчук та ВАТ «Ексімнафтопродукт» потрапили в поле зору ДПАУ, звичайно, порівняно невеликі. Але перспективність цієї справи для податківців очевидна — є всі докази, і їх достатньо для успішного завершення резонансної справи.

■ *Луганськ*

Позапланове вугілля

Шахтарі державної холдингової компанії «Краснодонвугілля» достроково виконали річний план — видали на-гора 4 млн. 400 тис. тонн палива. В урочистих зборах з цього приводу взяв участь Міністр палива та енергетики Станіслав Сташевський.

Сьогодні шахти «Краснодонвугілля» видобувають 80 відсотків усього коксівного вугілля в Луганській області. Окрім краснодонських гірників, достроково виконали річний план ще 18 шахт області і дві холдингові компанії — «Свердловантрацит» і «Ровенькиантрацит». А загалом з початку року шахтарі Луганщини видобули 20 млн. 650 тис. тонн вугілля, *повідомляє наш власний кореспондент Алла АНТИПОВА.*

■ *Черкаси*

Постріли у центрі міста

У велелюдному місці Черкас — біля ресторану «Старе місто» кримінальні угруповання вчинили «розбірку». Як засвідчили очевидці, невідомі надвечір стріляли з пістолета у припаркований «іномарку».

На місце події прибула опергрупа міліції. У салоні автомобіля правоохоронці виявили 35-річного місцевого «авторитета» з кульовими пораненнями в голову.

Нападники зникли. Пораненого госпіталізовано, *повідомляє наш власний кореспондент Лідія ТИТАРЕНКО.*

■ *Фотофакт*

Пробігом за маршрутом Краснодон—Луганськ відзначили 80-річчя свого вузу студенти та викладачі Східноукраїнського національного університету.

Фото Вадима ЛІСНОГО (Укрінформ).

Прийняття законопроекту неминуче призведе до втрат

Потяг набрав ходи і має

(Початок на 1-й стор.).

Стовпці обабіч шляху

П'ять років тому... Ми справді були перспективною для Європи державою. Наші чиновники ще не навчилися так гарно й доладно говорити про євроінтеграцію. «Моя країна належить до держав, що бачать перспективу за тимчасових проблем, якими б глибокими вони не були, — це з передювілейної статті Міністра закордонних справ Анатолія Зленка в газеті «Франкфуртер альгемайне». — Ця перспектива визначена чітко. Це — інтеграція в європейський простір, орієнтація на такі європейські цінності, як демократія, соціально орієнтована ринкова економіка, дотримання прав людини. З цього шляху ми не зійдемо. Можливо, з нього можна було зійти в перші роки незалежності, але зійти з нього зараз — це так само нереально, як зупинити потяг, що набрав ходи». Можливо, комусь навіть здасться: цей потяг вже майже злітає...

У лютому 1996 року у Вашингтоні Президентові України Леоніду Кучмі було вручено нагороду авторитетної міжнародної організації «Фрідом хауз» — премію «Свободи». Премія престижна, її вручають за заслуги перед демократією. Україні було так приємно! За п'ять років, у лютому 2001-го, президент «Фрідом хауз» Адріан Каратницький заявляє про «певний інтерес» податкових органів України до українського представництва організації («Фрідом хауз» займалася питаннями експертизи плівок Мельниченка).

У листопаді 1995-го Україну урочисто прийняли до Ради Європи. «Україна, незважаючи на певні труднощі, видається добре підготовленою до процесів демократизації. Представники українських владних структур стверджують, що вони розуміють необхідність здійснення реформ у царині внутрішнього правового порядку та захисту прав людини», — це з висновків доповідача Парламентської асамблеї РЄ француза Масере. Квітень 2000-го. ПАРЄ голосує за початок процедури призупинення членства України в організації... Жорстка критика щодо України з боку Страсбурга є незмінною протягом останніх чотирьох років.

Травень 1996-го. З нагоди наближення 5-річчя української незалежності Європейський союз виступив зі спеціальною заявою, в якій засвідчив істотний прогрес у зміцненні української демократії, підтвердив принципове значення незалежності, територіальної цілісності і суверенітету України як ключової складової безпеки в Європі. Лютий 2001-го. Брюссель виступає з дещо іншою заявою, вже без вітань, хоча про демократію теж ідеться: «ЄС повторює свою стурбованість проблемами ЗМІ в Україні, що тривають, і хоче наголосити, що українському керівництву слід забезпечити безпечні й вільні від переслідувань умови роботи журналістів... ЄС знову закликає до зміцнення в Україні політичних свобод, включаючи свободу демонстрацій...»

Це — лише кілька незначних штрихів із десятків подібних, такі собі маленькі стовпчики обабіч українського шляху кудись. Чомусь виходить так: що ширші наші кроки до Європи, що ближче ми, за офіційною версією, до Євросоюзу, то цих придорожніх стовпців більшає й частішає, вони загрожують перетворитися на суцільний паркан, що вже не дасть змоги Україні зійти з обраного її нинішньою владою напрямку. Справжній шлях до Європи несподівано виявився осторонь, а ми — на його узбіччі. Як там у Ільфа і Петрова? «Полотнища сліпучого світла тріпотіли на дорозі. Машини м'яко рипіли, пробігаючи повз повергнутих антилопівців. Прах летів з-під коліс. Вітер метався в усі боки. За хвилину все зникло, й лише довго коливався й стрибав у темряві ліхтарик задньої машини. Справжнє життя пролетіло повз, радісно трублячи й виблискуючи лаковими крилами...» Отак і автоколона об'єднаної Європи пішла, показавши здивованій Україні свій прикрашений ліхтариком тил. Утім, порівняння з кмітливим авантюристом Бендером «со товарищи» не зовсім справедливе. Щодо Бендера. Бо, можливо, саме енергії й рішучості в зовнішній політиці і у внутрішніх перетвореннях не вистачило Україні для того, аби теж бути з «полотнищами світла». Тепер, щоб надолужити згаяне, щоб справді стати однорідними з крокуючою до об'єднання Європою, потрібен уже не логічний для нинішньої України розвиток подій, а щось виняткове. За останнє п'ятиріччя ми остаточно втратили шанси активної участі в загальноєвропейських об'єднавчих процесах. Залишається хіба що «твердо заявляти» про європейський вибір.

Геополітична мильна булька

А як наші чиновники і політики полюбляли самовпевнено проголошувати: без України сучасна Європа просто неможлива! Пам'ятаєте всі ці розмови про винятковe геополітичне значення? Про те, що Захід піде на все, аби тільки Україна, не доведи Господи, не повернулася до Росії? Можливо, саме ця заспокійлива теза й сформувала всю пасивність, нерішучість, консервативність української зовнішньої політики. Саме під цей акомпанемент та під гарно завчені проєвропейські гасла в країні останні п'ять-шість років посилювався авторитаризм. Чому б не замислитися: якщо західний світ аж ніяк не бідував в умовах жорсткого протистояння з усім соціалістичним блоком на чолі з могутнім СРСР, то чому ж він не зможе обійтися без однієї, хай і дуже важливої України — в умовах розширених НАТО та Євросоюзу, за слабкої, відсталої від Заходу Росії? Втім, Україна справді могла б сповна використати свою геополітичну вагу, але тільки в одному випадку: коли б послідовно проводила рішучу, без боягузливого озирання на Москву проєвропейську зовнішню політику, разом із такими ж само рішучими внутрішніми реформами. Так, як це робили Польща, Чехія, балтійські держави. Саме тоді Україна була б для Заходу справді цінною, можливо, навіть незамінною. Натомість — сумнозвісна багатовекторність, ширма для української зовнішньополітичної безпорадності і невдачі. Це один з факторів, який посилив і байдужість до Києва з боку Заходу, і переконання Москви, що Україна нікуди від неї не дінеться. «Якщо балансування між Заходом і Сходом у минулому могло давати Україні ілюзію якихось переваг, то нині в багатьох відношеннях ми зазнаємо втрат з обох боків», — пише в книзі «Куди прямує Україна?» посол у Румунії, колись перший заступник міністра закордонних справ Антон Бутейко. Цілком очевидно, що широко розрекламована українська геополітична карта виявилася блефом. «Захід повинен чітко дати зрозуміти Україні, що одного її геополітичного становища не досить для того, щоб гарантувати їй тривалу підтримку», — наголошував у «Вашингтон пост» у листопаді 1999 року відомий фінансист Джордж Сорос. «Президенту, — вважав він, — слід взяти на замітку, що західні уряди, які підтримали його, не потерплять статус-кво. Неефективна система й корупційний уряд могли вижити із західною допомогою виняткoво через геополітичне становище України. Однак система номенклатурного капіталізму, за якого збагачується вузький прошарок, а все 50-мільйонне населення живе в злиднях і під п'ятою бюрократів, не може існувати довго». «Всі зацікавлені, щоб у центрі Європи була стабільна Україна, а не щось на кшталт Югославії», — це вже з передвиборних заяв самого Леоніда Кучми. Він додав, що важливою є «одна умова»: мовляв, на прикладі Югославії видно, що цій країні під керівництвом Слободана Мілошевича «ніхто не хоче допомагати». З Мілошевичем югослави вже розібралися, і нині ця країна реально інтегрується в Європу, а от «одна умова» існує вже щодо України: «ЄС та США рішуче підтримують незалежну суверенну Україну з тісними зв'язками з трансатлантичною спільнотою, але занепокоєні її внутрішнім розвитком, що впливає на демократичні і вільні ринкові реформи. Ми нагадуємо Україні про необхідність направлення потужного сигналу міжнародній спільноті, відповідного позитивно й прозоро на стурбованість щодо прав людини, незалежних засобів масової інформації та вільних виборів», — це зі спільної заяви за підсумками цьогорічного саміту ЄС—США, який відбувся в червні. Проте помітно, що українське питання стає для західного світу дедалі другоряднішим, особливо після відомих подій 11 вересня. Приходять байдужість і втома від наших «реформ». Захід поступово програє «битву за Україну». І найсумніше — програє її самій Україні. Росія тут ні до чого.

Может, и украинцы...

причетні до створення бактеріологічної та хімічної зброї

(Начало на 1-й стр.).

США вкрай занепокоєні тим, що за великі гроші вчені йдуть на «чорний» ринок. Міжнародна конверсійна програма Нанна—Лугара й надалі працюватиме над тим, щоб вони працювали на мирні програми. Насамперед ідеться про науковців із Росії та Казахстану, а не з України.

Майкл Муді не тішить себе ілюзіями про те, що в пострадянських країнах усі речовини, які використовують для створення хімічної зброї, було знищено відповідно до міжнародних домовленостей: «Радянський Союз створював тонни і тонни сибірки та віспи, працював над іншими речовинами. Куди поділося все це?». Тут найбільшу занепокоєність у США викликає Росія. Адже на теренах колишнього СРСР більшість заводів із виробництва хімічної та бактеріологічної зброї було розташовано саме там. На думку Майкла Муді, Україна до цього не причетна, бо хімзброя на її території не зберігалася, до того ж Україна не була широко залучена до її створення.

Яна СТАДІЛЬНА.

Мило для історії

Денні серіали для американських домогосподарок свого часу прозвали «мильними операми», бо в них було багато реклами мийних засобів. Тепер сама ця реклама вивчається як складова частина історії національної масової культури. Нещодавно компанія «Проктер енд Гембл» урочисто презентувала Музею американської історії архів рекламних роликів мила «Айворі». Сучасні майстри наочної агітації не осоромилися й облаштували церемонію у «фірмовому» стилі. Головним декоративним елементом стала майже триметрова голова Дядечка Сема, вирізьблена з... мила.

З'їж Кейк-таун!

У Кейптаунському інституті архітекторів було проведено оригінальний конкурс. Його учасникам запропонували уявити собі головний туристичний центр ПАР у майбутньому. До того ж створити його з крему, желе і бісквіту. Тому конкурс і назвали «Кейк-таун 2050 року» (від англійського «кейк» — тістечко).

Архітектори, закликавши на допомогу дружин, працювали в поті чола. Сю Фіш із сім'єю, наприклад, спекла торт у вигляді знаменитої у ПАР Столової гори, на плаcкій вершині якої з'явився готель. А головний приз отримала колективна праця однієї із приватних архітектурних компаній — «ДХК». Автори зобразили результати глобального потепління клімату, внаслідок якого територію міста буде затоплено: на торті залишилася тільки одна уціліла будівля.

Таємна вечеря?

Відбувся контакт офіційного Кремля з представником бунтівного Аслана Масхадова. Протягом двох годин повноважний представник президента Росії у Південному федеральному окрузі генерал Віктор Казанцев в аеропорту Шереметьєво вів переговори з відомим чеченським командиром Ахмадом Закаєвим.

Російська влада вперто не хотіла називати зустріч із представником законно обраного президента Чечні «переговорами». «Була просто розмова», — так коментував зустріч журналістам прес-секретар Казанцева. Та насправді Ахмад Закаєв прилетів зі Стамбула в супроводі голови Ліберально-демократичної партії Туреччини Бесима Тібука, який був не так посередником у переговорах, як гарантом безпеки чеченської делегації.

Перед вильотом з турецької столиці напередодні зустрічі з російським генералом Ахмад Закаєв заявив: «Ми постараємося домовитися про припинення бойових дій, а за яких обставин це станеться — то вже предмет самих переговорів». Що ж відбулося в аеропорту Шереметьєво і про що велися «бесіди» — таємниця за сімома печатями. Російська влада зробила все, щоб витоку інформації не сталося, а представник Масхадова не отримав змоги поспілкуватися з російською пресою.

Світлана ФІЛІМОНОВА.

Москва.

Пам'ятник Шевченку відкриють у грудні

Нещодавно з одноденним візитом у столиці Польщі перебував Президент України Леонід Кучма. Президенти двох країн домовилися відкрити на початку грудня пам'ятник Тарасові Шевченку у Варшаві. До речі, ініціатором створення Шевченківського скверу та встановлення пам'ятника Кобзареві у Варшаві був Надзвичайний і Повноважний Посол України в Польщі Дмитро Павличко. Подейкують, що урочистості біля пам'ятника поету відбудуться вже після відкриття польського «Цвинтаря Орлят» на Личаківському кладовищі у Львові. Водночас із достовірних джерел стало відомо, що Дмитро Павличко залишатиметься послом України в РП до кінця грудня, а отже, братиме участь у відкритті пам'ятника Кобзареві.

Іван КОЗЛОВСЬКИЙ.

Варшава.

Звичка не курити

Японці, які ведуть перед у світі за тривалістю життя, схоже, хочуть жити ще довше. Доказом того можуть слугувати підсумки щорічного дослідження, проведеного корпорацією «Джапан тобакко». Опитавши по всій країні 16 тисяч чоловіків і жінок, ця компанія, що випускає тютюнові вироби, констатує (хоча, можливо, і не без жалю): попит на її продукцію в Японії останнім часом неухильно знижується. За станом на травень нинішнього року, частка тих, хто курить, серед повнолітніх японців упала до рекордно низького рівня — 32,7 відсотка, що на 0,2 пункта менше, ніж рік тому. Зниження фіксується шостий рік поспіль.

намір злетіти

Де ви, європодвижники?

З погляду дня сьогоднішнього, європейський вибір нашої країни — суцільна ілюзія. Сама політична палітра сучасної України виключає її розвиток у європейському напрямі, шляхом центральноєвропейських чи балтійських держав. Один із сумних підсумків десятиріччя незалежності: в нас практично немає справді послідовних проєвропейських політичних сил. Ліві у постсоціалістичних Польщі чи Болгарії у безліч разів прозахідніші від наших славних національ-демократів, від численних любителів казенних євродекларацій. Кілька місяців тому Український центр миру, конверсії і зовнішньої політики провів дослідження на тему «Яких пріоритетів зовнішньої політики дотримувалися б українські партії у випадку приходу до влади?». Результати — невтішні. І проблема навіть не в тому, що прозахідні, за цим рейтингом, політичні сили незначні і практично не впливають на ситуацію в державі. Щодо проєвропейських устремлінь, то перше місце тут за Народним рухом України — але ж він часто підтримує далеко не ті сили, що в змозі привести Україну до Європи. За НРУ йдуть «Реформи і порядок», які також не скупляться на проєвропейські гасла —проте, згадаймо, саме ця партія була політичним натхненником сумнозвісної історії з наданням пільг СП «АвтоЗАЗ-Деу», що стало вже класичним прикладом розбіжностей між українськими євродеклараціями і діями. За РП стоїть Український народний рух — теж, з різних міркувань, малоперспективна для втілення європейського вибору України партія. Далі — «Батьківщина», а вже за нею — ті домінуючі нині в державі сили, про які гарно сказав на одному з «круглих столів» головний редактор журналу «Політична думка» Олександр Дергачов: «Активно виступають проти реалізації європейської моделі розвитку українські ліві, а приховано — також кланово-олігархічні угруповання. Перші орієнтуються на відновлення й консервацію Сходу в його колишньому вигляді. Другі так само, як і офіційний Київ, декларують прихильність до європейських цінностей, але при цьому, разом із чиновництвом, виступають основною рушійною силою побудови напівзакритого псевдодемократичного режиму нового типу». То де ж вони, подвижники офіційно оспіваної євроінтеграції? Чому ж їх не видно за «москвофільствуючими європенками» (вислів Миколи Хвильового)? Судячи з усього, після наступних парламентських виборів вплив навіть тих умовно-прозахідних партій зменшиться ще більше, а реальні так і не з'являться. Якщо, звісно, раптом не прокинеться саме українське суспільство. Та для цього потрібно щось надзвичайне, бо навіть сенсаційні плівки майора Мельниченка більше схвилювали закордон, аніж самих українців. У червні у Варшаві Президент США Джордж Буш заявив: майбутня Європа має включати Україну, «що бореться нині з хворобами перехідного періоду». «Якщо вони цього хочуть, ми повинні заохотити це. Ми повинні простягнути нашу руку Україні, як це зробила Польща...», — сказав Буш. Проте після 10 років незалежності відкритим залишається питання: а «вони» справді цього хочуть? Поки що підтверджень обмаль. Мабуть, «у злиднях і під п'ятою бюрократів» звичніше.

«Афроінтеграція»

Не варто вимагати від десятирічної України того, до чого західні демократії йшли століттями. Це — один з найулюбленіших теперішніх аргументів українських вождів. Так, 10 років — надто короткий термін, але головна проблема аж ніяк не в досягненнях чи, точніше, відсутності таких. Головна загроза — в тенденціях розвитку. Надто очевидною є різниця між першим і другим п'ятиріччям — спочатку ми принаймні не йшли від Європи, тепер відбувається саме це. Та й хіба десяти років замало, щоб хоча б зменшити неприпустиму енергетичну залежність від Росії, щоб створити армію, яка не влучала б ракетами в житлові будинки чи пасажирські літаки, щоб проводити демократичні вибори і не вбивати за критику журналістів?.. Та ж десять років тому ми, зрештою, починали не з первісного стану!

Недавно всі з тривогою спостерігали, як величезний недобудований крейсер «Варяг» дорогою до Китаю зірвався з буксирів і майже добу дрейфував у штормовому морі. Так і Україна — така собі недобудована, погано керована держава, що йде невідомо куди, й не знати, де пристане. Песимісти мають нахабство не довіряти офіційним заявам і малюють невеселі сценарії. Україна, мовляв, буде в перспективі лише формально незалежною від Росії — настільки, щоб ніхто не заважав певним особам і колам задовольняти свої фінансово-політичні апетити. Буде демократичнішою за Туркменистан. Відповідатиме геополітичним вимогам Москви: найпевніше, мова колишньої метрополії домінуватиме на українській території. Захід у відносинах з Україною послуговуватиметься виключно егоїстичними, бізнесовими міркуваннями, але аж ніяк не перспективами її вступу до ЄС чи, принаймні, прагненнями до серйозного партнерства. Частково така ситуація має місце вже тепер. Проте все це — не суто український шлях. Тотожні приклади можна легко знайти, скажімо, в постколоніальній Африці: зажерливі корумповані правителі, злидні серед населення, англійська чи французька у ширвжитку... Втім, дуже хочеться стати свідком дива. Тим більше, що й альтернативних припущень вистачає. «Часто доводиться чути запитання: куди прямує Україна? — це зі згаданої вище статті Анатолія Зленка. — Я відповів би на нього так: ми прямуємо від держави, де людська особистість ігнорувалася, до держави, де людина, її життя, добробут, думка є головною цінністю». Що ж, амінь.

Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Фотофакт

Представники ОБСЄ офіційно оголосили про перемогу на парламентських виборах у Косово партії албанських націоналістів Ібрагіма Ругови. Його Демократична ліга Косово набрала 46,29% голосів виборців. Отже, в парламенті рух Ругови отримає 47 місць із 120. Щоб досягти своїх політичних цілей, албанським сепаратистам доведеться шукати партнерів для створення коаліції.

***На знімку АП:** біля виборчої дільниці албанські діти вітали Ругову оплесками.*

Гості-суперники

Досить цікавий підбір гостей з України спостерігається на з'їзді Соціал-демократичної партії Німеччини, що відбувається цими днями в Нюрнберзі. **За повідомленням радіо «Свобода»**, туди на запрошення СДПН прибули лідер блоку «Наша Україна» Віктор Ющенко та глава Українського народного руху Юрій Костенко. Хоч як дивно, та на з'їзді є й їхні «запеклі друзі» — представники Соціал-демократичної партії України (об'єднаної). Вони, **повідомляє прес-служба СДПУ(о)**, також прибули туди на запрошення виконкому СДПН.

А ще цікаво от що. Нещодавно в Києві перебував видний член Соціал-демократичної партії Німеччини Маркус Мекель. У відповідь на запитання журналістів: «Чи знаєте ви в Україні політичні сили, що відповідали б духу європейської соціал-демократії?», пан Мекель якось так скептично посміхнувся і заявив: «Я не намагався знайти в Україні соціал-демократів. Я намагався знайти просто демократів...»

Обережно: євро

З 2 січня 2002 року в усіх країнах Євросоюзу розпочнеться обмін національних валют на євро. Сьогодні в Україні, за оцінками Національного банку, тільки німецьких марок — від 100 до 150 мільйонів. Усі вони підлягатимуть обміну. Крім того, вже з нового року виплати остарбайтерам здійснюватимуться саме в євро. Директор Федерального банку Німеччини Юрген Штерлеппер на прес-конференції, присвяченій уведенню євровалюти, заявив: кожен, хто має німецькі марки, не повинен боятися, що він їх втратить, бо обмін національних валют на євро триватиме «безкінечно довго». До того ж після введення євро ще 1—2 місяці у країнах Євросоюзу буде паралельний обіг національних валют та євро.

Однак із уведенням нової невідомої валюти є великий ризик того, що під час обміну матимуть місце численні шахрайства, пов'язані з підробками банкнот. Директор департаменту валютного регулювання НБУ Сергій Яременко назвав два найлегших шляхи захисту від підробок. Перший — відкрити валютний рахунок у будь-якому банку України. Тоді сам банк переконвертує валюту, в якій був відкритий рахунок, у євро. Якщо ж ви не дуже довіряєте нашим банкам, а відкрити рахунок у закордонному не дозволяють власні прибутки, можна дочекатися 2 січня й обміняти валюту у звичайних обмінних пунктах. Щоправда, доведеться сплатити комісійні, які, за свідченням Сергія Яременка, не перевищуватимуть 2%.

Представники Нацбанку запевнили: щоб уникнути підробок, уже півроку касирам та робітникам банків, котрі працюватимуть з євро, пояснюють «особливості» цієї валюти, видають спеціальні довідники. Крім того, в кожному обмінному пункті висітиме плакат із роз'ясненням усіх відзнак банкнот, які вказуватимуть на їх справжність.

Наостанок Юрген Штерлеппер заявив: жодна особа чи фірма, що працює з Німеччиною і веде розрахунки в марках, через уведення євро не постраждає.

Тетяна ПАСОВА.

Хроніка. Факти. Події

■ Твер

Одна з версій — теракт

У Тверській області розбився літак Іл-18, який летів чартерним рейсом з Хатанги до Москви. На його борту перебувало 27 осіб, в тому числі троє громадян України. Серед можливих причин катастрофи розглядають і теракт.

■ Делі

А терористи хто?

Міністр внутрішніх справ Індії Адвані на засіданні нижньої палати парламенту заявив, що світова спільнота має переглянути своє ставлення до Пакистану, який є «головним джерелом тероризму» у світі, хоча і приєднався до міжнародної антитерористичної коаліції.

■ Кабул

Смертельно небезпечна професія

В Афганістані знову загинули журналісти — австралієць Гаррі Бартон, афганець Азізулла Хайдарі, кореспонденти італійської газети «Корр'єра делла сера» Марія Граціа Каталі та іспанської «Ель Мундо» Хуліо Фуентес.

Тим часом сили талібів сконцентрувалися в районі міста Кундуз. Як заявив один із командирів Північного альянсу, досягнуто попередньої угоди з командиром талібів муллою Дадуллою про мирне припинення облоги Кундуза. Потрібно лише уточнити деталі.

■ Вашингтон — Берлін

Яким буде майбутнє Афганістану?

У Вашингтоні під головуванням США та Японії відбулися переговори про майбутнє Афганістану. Обговорювалися питання надання допомоги сільському господарству країни, а також проблеми охорони здоров'я та освіти.

У суботу в Берліні з ініціативи ООН має пройти зустріч представників усіх народів, які населяють Афганістан. Її мета — підготовка до формування перехідного афганського уряду.

■ Москва

Ціна на «чорне золото» падає

Після того, як Росія відмовилася значно скоротити обсяги виробництва нафти, ціни на нафту на світових ринках упали до найнижчого рівня за останні два роки. Нині ціна за барель нафти-сирцю становить трохи більш як 18 доларів.

■ Париж

Усі А-300 перевірять

Управління цивільної авіації Франції висловилося за перевірку всього флоту літаків Аеробус А300-600 і А310 — машин того самого типу, що й лайнер, який зазнав катастрофи у Нью-Йорку 12 листопада. Проведуть ревізію в найближчі два тижні.

■ Сідней

Хвиля-руйнівниця

Мешканці 10 тисяч будинків у Сіднеї залишилися без електрики через зливи та сильний шторм, що обрушилися вчора на південний схід Австралії. Висота хвиль сягала 4—5 метрів. За розпорядженням місцевої влади в місті закрито понад 20 пляжів, відмінено поромне сполучення.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств. Фото АП.

Оздоровницю вже нині не впізнати

Рекреація

На Закарпатті є понад шістдесят основних родовищ мінеральних вод і більш як 350 джерел. За даними першого Кадастру мінвод України, із 205 родовищ, освоєних у нашій державі, 39 — на території Закарпаття. Це чудова база для розвитку лікувально-оздоровчої, тобто рекреаційної, галузі. Тут працює ціла мережа санаторіїв. Серед найвідоміших — і «Квітка полонини» у Свалявському районі.

Той, хто відпочивав чи лікувався у «Квітці полонини» рік—два тому, нині оздоровницю не впізнає. Незмінними залишилися хіба що щире та уважне ставлення персоналу. На очах змінюються й інтер'єр приміщень для рекреантів, подвір'я оздоровниці.

— Усе це робиться здебільшого на кошти, що їх отримуємо від власного цеху з розливання мінвод, — каже головний лікар санаторію, заслужений лікар України Павло Ганинець. — Бо маємо на території власне джерело. Невдовзі закінчимо облаштування тенісних кортів, плавального басейну й навіть ставка.

Та це атрибути зовнішні. Люди приїжджають до нас насамперед по здоров'я. Основа цього — мінводи, про цілющі властивості яких багато легенд.

— І небезпідставно. Мінеральна вода «Магніт», приміром, світову славу здобула більш як півтора століття тому. Нині вона знана як «Лужанська». Місцевим людям її лікувальні властивості відомі з давніх часів. Це одна з найкращих вуглекислих гідрокарбонатних кремнієвих вод. Вона належить до типу «Боржомі» (Кавказ) та «Віші» (Ніцца, Франція). Вона дає особливий лікувальний ефект при захворюваннях кишково-шлункового тракту, нирок, цукровому діабеті (нещодавно відкрито спеціальне відділення) і навіть щитовидної залози. Стимулює «Лужанська» імунні захисні реакції організму, справляє благотворний вплив на кількість еритроцитів у крові, а також на обмін речовин. Саме тому «Квітка» визначена як базова оздоровниця краю для хворих, що зазнали радіаційно-променевих травм. Нею зацікавився й міжнародний Зелений Хрест із штаб-квартирою в Цюріху. На меценатських засадах генеральний директор «Грін Крос Україна» Елізабет Цюблін-Тимошенко надає кошти для лікування дітей із Чорнобильської зони, і тих, хто хворіє на цукровий діабет.

— У літній сезон у вас і справді яблуку ніде впасти. А в інші пори року, що, ефективність лікування нижча?

— Наша «Квітка» цвіте цілий рік. Скажу інше: саме в період так званого курортного міжсезоння ми можемо більше уваги надати тим, хто прибув на лікування, ніж у «час пік».

Та й нудьгувати їм не доводиться. Неподалік — гори. Для шанувальників гірськолижного спорту — справжнє привілля. Спорядження можна взяти в оздоровниці, буксирувально-канатна дорога близько. Мають свої зваби й закарпатська осінь та весна.

Не відкрию секрету, коли скажу, що мінеральні води, як живий організм, під час транспортування, особливо в цистернах, травмуються й не дають того лікувального ефекту, як безпосередньо з джерела.

Для максимальної зручності весь комплекс санаторію розташований під одним дахом, що робить комфортним перебування наших відвідувачів в усі пори року та за будь-якої погоди. Запровадили ще одну форму обслуговування — сімейну реабілітацію для гастроентерологічних пацієнтів, за якої дитина може проходити курс лікування разом з мамою чи батьком. Відкрили їдальню, де можна замовити страви, не передбачені санаторним меню.

— То вже для гостей з товстими гаманцями!

— А це залежить від забаганок. Звичайна «доросла» путівка обходиться за добу в сорок вісім гривень. Це і лікування, і харчування, і житло, і процедури. Безперечно, могла б і мала бути б вона дешевша. Особливо для людей з низькими статками. «Накручує» ціну горезвісний податок на додану вартість. А це —плюс 20 відсотків. Не знаю, чи дослухаються у високих державних кабінетах голосу не лише рядового головлікаря оздоровниці, а й людей хворих.

А мали б дослухатись.

P. S. Цими днями Павлові Ганинцю виповнилося 50 років. Редакція газети «Голос України» щиро вітає Вас, Павле Павловичу, з ювілеєм і бажає, щоб усе життя Вас оточували чудові квіти-рослини і квіти-люди!

Опікуються податківці

У більш як двадцяти сільських школах гірських районів Закарпаття податківці області комп'ютеризують класи. Передбачено передати їм понад 100 комп'ютерів, що вивільняються під час модернізації власної мережі. Їх уже отримали найвіддаленіші школи у селах Лютий Великоберезнянського, Бороняві та Золотареві Хустського районів. Особливу турботу — школам-інтернатам, де діти багато в чому обійдені й обділені. Такі школи розташовані у Рахівському, Іршавському, Великоберезнянському, Хустському районах.

Ціни на хліб: тенденції до зниження

За інформацією держжінспекції з контролю за цінами середній відсоток зниження цін на хліб вищого гатунку становить 9,8 відсотка, першого гатунку — 14,8 відсотка. При цьому строкатість на підприємствах різних форм власності значна. Продукція першого гатунку, що випікається ВАТ «Ужгородхліб», подешевшала на 25 відсотків, а пекарнями приватників — на 12 відсотків.

Зона зсуву

4 листопада родина Менджулів із села Руської Мокрої Тячівського району пом'янула чотирьох своїх близьких. Два роки тому вони були заживо поховані селевим потоком і відкрили сумний список жертв стихії

Відбудова, ремонт та придбання житла тим закарпатцям, чиї домівки було зруйновано чи пошкоджено під час двох паводків з інтервалами в якихось 16 місяців, відбуваються в основному згідно з графіками. Днями обласна державна адміністрація спрямувала 27,7 мільйона гривень у райони й міста Закарпаття, постраждалі від березневої повені 2001 року. Це були останні із 101 мільйона гривень, передбачених на відновлення зруйнованого або пошкодженого стихією житла. З потерпілими від повені повністю розрахувалися. На їх прохання ці кошти тепер видано на руки готівкою.

Справді, за нашого хронічного безгрошів'я і держава, і регіони надали постраждалим від повені колосальну допомогу. Та нині мова не про них.

Мова нині про тих, котрі живуть, немов на пороховій бочці. Хати їхні, хоч і віддалік річок, високо в горах, проте люди спокою не знають ні вдень, ні вночі. Бо їхні домівки — у зонах зсувів і селевих потоків. Увагою горяни ці за час двох стихійних лих були обділені двічі.

У низинних прирічкових селах відбудова житла йшла повним ходом, дехто встиг і новосілля справити. А Кабмін (було це 18 жовтня 1999 року) тільки тоді прийняв постанову «Про комплексну програму протизсувних заходів у Закарпатській області на 1999—2010 роки». Зсуви різко активізувалися в горах саме у зв'язку з паводком 4—7 листопада 1998 року. Було зруйновано чи пошкоджено 549 житлових будинків, 1377 опинилися в зоні стрімкого розвитку зсувних процесів. 370 сімей підлягали негайному відселенню. Вартість програми відселення була визначена в 41,6 мільйона гривень, у тому числі на першочергові витрати 1999 року — 16 мільйонів гривень (за цінами 1998 року). Проте профінансовано її не було. Те саме повторилося з виділенням коштів і минулого року. Зсувні процеси тривали. Додалися й снігові лавини.

Наприкінці січня 2001 року Кабінет Міністрів України прийняв ще одну постанову — «Про схвалення програми відселення громадян Закарпатської області з будинків, розташованих у зонах активних зсувних процесів на 2001—2002 роки». Але одна справа схвалити й зовсім інша — профінансувати. Оскільки ці процеси є природними і до рішень у високих кабінетах не дослухаються, то вони не те, що не припинилися з огляду на відсутність коштів, а навпаки —активізувалися. І в результаті сума ця зросла до 62 мільйонів гривень.

На початку березня нинішнього року безжальна стихія знову завдала удару Закарпаттю.

— Після березневого паводка кількість сімей для першочергового відселення із зони зсувів і селевих потоків збільшилася ще на 560, а сума, потрібна для цього, сягла вже 100 мільйонів гривень, — коментує начальник управління з координації відновних робіт та будівництва облдержадміністрації Василь Ільтьо. —Проте на нинішній рік з резервного фонду Кабміну для цих потреб надано лише 9 мільйонів гривень. Їх уже розподілено між тими гірськими районами, де зсувні процеси найбільш активні.

Якщо такими темпами йтиме «негайне відселення» й надалі, то воно триватиме принаймні 10 років. За попередніми даними, у проекті бюджету України на 2002 рік передбачено лише 48 мільйонів гривень — половину потреби. І це тоді, коли програма протизсувних заходів та відселення громадян ввійшла до переліку державних програм для цільового фінансування.

Удруге люди із зони зсувів та селевих потоків були обійдені увагою під час визначення нормативів на відшкодування зруйнованого житла. Відбудова кожного квадратного метра будинку, зруйнованого повінню, визначалася в сумі 601 гривні 09 копійок. Цей же ліміт для постраждалих від зсувів і селевих потоків чомусь обмежили сумою в 470 гривень. Ніби людині не все одно, повінь чи зсув зруйнував її житло.

Цю соціальну напругу прагнув зняти голова облдержадміністрації Геннадій Москаль на засіданні урядової комісії з питань ліквідації наслідків стихійного лиха у Закарпатській області за участю Президента України Леоніда Кучми, керівників центральних міністерств і відомств, що відбулася у місті Виноградові 3 жовтня цього року.

Кошти, передбачувані на протизсувні роботи та відселення людей із небезпечних екзогенних зон, Леонід Кучма назвав смішними й погодився з аргументами Геннадія Москаля. 10 жовтня 2001 року Кабінет Міністрів прийняв пропозицію Закарпатської облдержадміністрації, МНС України, Мінфіну, Мінекономіки та Держбуду «Про розмір грошової допомоги громадянам Закарпатської області, які підлягають відселенню із зон активних зсувних процесів, на будівництво, придбання та ремонт житлових будинків». Розмір цей тепер ідентичний грошовій допомозі постраждалим від паводка.

Більшість цих громадян-горян зустрічають зиму у пристосованих приміщеннях або в родичів.

В очікуванні, що завтра гори можуть поповзти знову.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Сторінку підготував власний кореспондент «Голосу України» у Закарпатській області ***Іван Гудзоватий. Тел.8(03122)17382.***

Чарівник у білому

Лікар
Вагіф РАХМАНОВ

Відомий лікар, доктор медичних наук, професор, директор Українського науково-дослідного психотерапевтичного і сурдоневрологічного центру Вагіф Рахманов передплатників газети «Голос України» з Дніпропетровської області прийматиме безкоштовно. Дзвоніть і звертайтеся за телефонами у Дніпропетровську: 26-87-37, 26-89-31 та 26-87-36. Досить для цього мати квитанцію про передплату нашої газети на рік.

Хай Вагіф Мамедович вибачає, але те, як він лікує хворих, справді виходить за рамки звичних уявлень. Більше двадцяти років у Дніпропетровську не вщухають суперечки навколо його імені. Створювався в колишньому Союзі єдиний свого роду центр реабілітації хворих на нейросенсорну глухоту. Були і прихильники, і опоненти цієї ідеї. Потім центр набував статусу республіканського, нарешті і Українського науково-дослідного вже для тих, хто страждає загалом на невротичні та неврозоподібні недуги. І знову ламалися списи.

Вагіф Рахманов захищав кандидатську, докторську дисертації, видавав монографії, виступав на багатьох міжнародних симпозіумах, а тих, хто не сприймав його, не меншало. Навіть коли вже було близько мільйона осіб, яким він допоміг, з очевидними наслідками оздоровлення, знаходилися авторитети, котрі й далі твердили: все це вигадки і фантазії. Одне медичне світило якось пояснювало мені «на побутовому рівні»:

— Методи Рахманова, замішані на якихось його особистих чудодійних здібностях, зводяться до того, начебто він спроможний відновлювати відмерлі нервові клітини — цього просто не може бути! Навіщо ж дурити людей і морочити їм голови?

Недавно і я нарешті побував на його сеансі. І збагнув, що вислів про заморочення голів мій співрозмовник ужив не випадково. На цьому сеансі п'ятеро дітей раннього шкільного віку від слів та дотиків Рахманова впадали в гіпнотичний сон і переставали реагувати на уколи голок у різних точках їхніх облич та голівок. Потім поволі посилювалася музика, котра нагадувала то шелест опалого листя, то віяння вітру по високій траві, а то й шум дощу за вікном. Хвилин за п'ять шум природи змінили неквапливі, але звичні музичні ритми, і діти раптом підвелися і почали танцювати. Невпевнено, невміло, але в такт. Ось це мене і вразило: вірити чи не вірити своїм очам? Якщо рухаються, і дедалі синхронніше, з музикою, значить, чують її? Але там, за дверима кабінету, я сам півгодини тому розмовляв з батьками дітей: ці діти втратили слух...

Сеанс закінчується. Три хлопчики і дві дівчинки здивовано прокидаються. Здається, найменше дитинча не стримується від сміху, а інші зачудовано повертаються на той сміх і самі починають вигукувати якісь слова та прислухатися до них. Але лікар заспокоює: досить, не треба, це лише перший сеанс. А я чомусь міркую, як найделікатніше сказати Вагіфу Мамедовичу, що все щойно побачене нагадує мені чаклунство чи шаманство, яке не має нічого спільного з серйозною медициною.

— Ви дарма так думаєте, — чую раптом від Рахманова. Він не інакше як прочитав мої думки. — В тому-то й річ, що в мене сьогодні більшає пацієнтів за рахунок тих, хто страждає від усіляких сучасних театральних екстрасенсів і навіть магів та ніби мастаків на нетрадиційні методи лікування. Повірте: шкоди від них багато, трапляються дуже тяжкі ускладнення зі здоров'ям і психікою, і це мене турбує...

У моїх знайомих, котрі, врешті-решт, і переконали, що про Рахманова треба писати, було інакше: екстрасенси їм просто не допомогли. Ці мої знайомі, збагнувши, що їхня дворічна донька практично нічого не чує, кинулися спочатку до лікарів. За рік чи два ті дійшли висновку: неврит слухового нерва, який не лікується. Ще за рік чи два новий вирок — затримка розумового розвитку і навіть можлива олігофренія. Отоді й почали батьки шукати порятунку в «чудотворців». В одного, другого, третього — а користі жодної. Поки не потрапили на прийом до Рахманова.

— Цього року наша Юля пішла до школи. До звичайної, не спеціалізованої. І нічим не відрізняється від інших дітей, — розповідають мої знайомі. — Прекрасно чує, розумом та здібностями Бог її не обділив...

— Юля? — перепитує Вагіф Мамедович. — Це таке біляве й кумедне дівча? Було діло, і недавно. Прізвища не пригадую, але на вигляд і діагноз пам'ятаю, як і всіх моїх пацієнтів. Що ви хочете: дівчинка змалку була глуха, замкнута, без спілкування з однолітками і тому ніби неповноцінна. Я вам розповім про іншу — киянку Олену. Вона теж від народження недочувала, а підросла — зовсім занепала духом. Навіть робила спробу накласти на себе руки. Погляньте тепер ось на це фото: Олена у весільному вбранні з нареченим, який і не підозрював, що його кохана пережила.

Має Рахманов і звукову подяку на магнітофонній стрічці від Тамари П. з Новомосковська. Сталося так, що в п'ять років вона пережила жахливе нервове потрясіння, внаслідок чого втратила здатність говорити. «Оніміла назавжди», — твердили лікарі, до яких зверталися батьки. А Вагіф Мамедович повернув їм доньку з веселою пісенькою на вустах. Або якщо в «музеї» лікаря Рахманова зберігаються милиці чоловіка, в якого від нервового стресу відібрало ногу, то це що? Адже є тут і бронзова медаль європейської першості у минулому досить відомої легкоатлетки. Якось вона перед фінішем спіткнулася і пошкодила стопу. Травму залікували, але відтоді спортсменка кожного разу, добігаючи до фінішу, боялася його — і ногу враз зводила судома. Тільки після сеансів у Рахманова позбулася страху фінішувати, а незабаром і привезла з Лондона свою найдорожчу бронзову медаль.

Нарешті окремим багатством лежать у «музеї» Рахманова книги відгуків. Їх читати без сліз не можна. Ось перший запис: «П'ятнадцять років у мене страшенно боліла голова, а від нападів стенокардії і жити не хотілося, хоч вішайся. Коли мінялася погода, не раз ніби вже й помирала. Щодалі гірше: від медикаментів, які вживала безперервно, допікала алергія. Куди тільки син мене не возив, і за кордон також — не ставало ліпше. Два роки тому потрапила до Рахманова і як заново народилася. Тільки тепер і почала жити, до лікарні й дорогу забула». Або ще коротенький запис: «Самій не віриться, що таке диво може статися. Десять років страждала від тяжкого неврозу — від дистонії, а тепер вона пропала, наче й не було».

— Ми справді лікуємо численні неврологічні недуги, — каже Вагіф Рахманов, маючи не лише себе на увазі, а й весь свій колектив. — Неврастенію, заїкання і різні психометричні розлади та нервові відхилення.

— Але як лікуєте? — відгукуюсь запитанням, яке давно приготував Вагіфу Мамедовичу. — В чому полягають ваші секрети?

— Секрети справді є, я їх не розголошую умисне, —погоджується Рахманов. — З тих міркувань, що знаходяться нині не перебтяжені чеснотами «маги», котрі оголошують себе моїми послідовниками й ледве не учнями. Від них шкоди більше, ніж добра. А по-друге, крім певних здібностей, наслідувачам моїх методів необхідно бути і психіатрами, і психотерапевтами, і психологами, і фізіотерапевтами, і сурдологами, і педагогами, нарешті, гіпнотизерами — а таких, даруйте, дуже й дуже мало. Був у мене один учень, який подавав неабиякі надії, а ще більше я на нього сподівався. Та зарано уявив він, наче вхопив Бога за бороду, — втік до Америки. Чи вдалося йому там створити щось подібне, як у мене тут, не знаю. Зате мене американці, і не лише вони, запрошували до себе не раз.

А ті сорок безмедикаментозних методів, якими Вагіф Рахманов користується, «дивовижні», на його ж переконання, лише тим, що спроможні задіювати невичерпні можливості нервової системи організму. І до чого тут, мовляв, відмерлі клітини, котрі справді не відтворюються, якщо інші, живі, завжди можуть замінити їх, перебираючи на себе «обов'язки» та функції відмерлих — досить тільки цьому посприяти. Коли людина не чує чи не говорить або страждає на якісь нервово-психічні розлади, в цьому винні хворі або вже й загиблі клітини нервово-мозкової системи. Та в кожному організмі вистачає здорових, з безмежним потенціалом — на них і переадресовує Рахманов ті навантаження, нести які ніби вже немає кому. Чи складно таке робити? Запитання, на яке Вагіф Мамедович не береться відповідати. Я, каже, «примушую» хворого забути про свої болячки. В гіпнотичному сні навіть кепкую з них, а тим часом на здорові нервові клітини впливаю так, щоб вони заміняли ушкоджені. Правда, пацієнт повинен повірити, що цілком здоровий — от і все!

Не стримався я і трохи з викликом, а може, і з сарказмом насамкінець таки зауважив: виходить, наче ви, Вагіфе Мамедовичу, один-єдиний такий на всій нашій планеті. Рахманов парирував серйозно: «Наскільки мені відомо, колись у Радянському Союзі те, що вдавалося робити мені, не вдавалося більше нікому, але загалом у світі нас таких троє».

Що ж, усе може бути.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

 З пошти

Ребус на три цифри

Хотів передплатити «Голос України» на чотири місяці, але мені відмовили, бо в нашому 37-му відділенні передплату приймають лише на 3, 6, 12 місяців. У «Каталозі» передплатна ціна на три місяці на 10 копійок вища за ту, що опубліковано в газеті. Отже, є три ціни на три місяці: 8,45, 8,55 та 9,35 гривні. Яка з них правильна?

Герман ПАНАСЮК.

Вінниця.

Жора все отримав

Мій племінник Георгій перебуває в київській лікарні на лікуванні. Зрозуміло, що потрібні гроші, і чималі. Я написала йому про те, що ми переказали гроші. Лист з повідомленням повернувся до нас через місяць, Жора гроші не отримав. І тоді я звернулася по допомогу до «Голосу України». Після того, як газета втрутилася, племінник отримав гроші. Я дуже дякую вам за допомогу. Зичу всім доброго здоров'я, успіхів у вашій благородній справі.

**З повагою,
Євдокія ЛАВРО.**

**Бобровиця
Чернігівської області.**

Зайвих грошей не маю

«Голос України» повідомляє, що його вартість на півроку разом з доставкою — 16 гривень 10 копійок. На пошті я заплатив 17 гривень 10 копійок та гривню за передплату. Виходить, що з мене незаконно взяли дві гривні зайвих грошей. Я не звинувачую працівницю пошти в цьому, бо вона діяла згідно з «Каталогом». Вочевидь, «Укрпошта» видала його за старими цінами, а поправок не внесла. Чому передплатники мусять платити гроші, які в них не зайві?

Микола ПОГОРІЛИЙ.

**Чулаківка
Голопристанського району
Херсонської області.**

Передплатників додасться

«Голос України» передплачую давно, газета мені дуже подобається, бо вона завжди подає повний обсяг подій у світі. Статті цікаві, розповідаю про них своїм односельцям, думаю, що з нового року до передплатників приєднаються і читачі з мого села. Доставка газети залишає бажати кращого, бо доходить до нас у такі дні: у вівторок одержуємо за суботу, у середу на пошті вихідний, у четвер одержуємо за вівторок і середу, в п'ятницю — за четвер, у суботу — за п'ятницю. Так щотижня, це вже стало нормою.

Олександр КАМЕНЄВ.

**Уплатне
Близнюківського району
Харківської області.**

Не лякайте!

Ви тішите свого передплатника ціною в 32,10 гривні на рік за «Голос України». Та насправді в житті все не так. Пошта на ваші роз'яснення не реагує, а чинить на свій розсуд. Я ваш давній передплатник, мешкаю в невеликому провінційному містечку. 2 листопада отримав пенсію, нашкрябав грошей на річну передплату і пішов до 4-го міського поштового відділення виписувати «Голос України». Запитую у завідувачки пошти, як передплатити газету? Вона мені відповідає: «Ось надійшов «Каталог» на всі газети й журнали, скільки там зазначено, стільки й візьму». А там ціна — 34,20 гривні на рік. Оформив передплату, а приймальниця мені й каже: «Ще треба 1,50 гривні за доставку газети». Тож і виходить, що газета на рік коштує 35,70 гривні.

Апетити у цих ділків необмежені, раніше все входило до передплатної вартості, а тепер і доставка погіршилася, приносять газету тричі на тиждень — за що, питається, доплачувати? Такі ціни лише відлякують передплатника, але ж преса має бути доступніша, щоб люди орієнтувалися, що відбувається в країні.

Володимир ОДАРЮК.

**Первомайськ
Миколаївської області.**

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Окремим багатством лежать у «музеї» Рахманова книги відгуків

Урожайний сімейний підряд

У селі Володимирівка Доманівського району Миколаївської області діють дві приватні фірми «Південь» та «Урожай», об'єднані в асоціацію, котру очолило подружжя Іванна та Михайло Філоненки. Взявши в оренду земельні паї односельців, вони на ділі доводять свою професіональну спроможність. Нинішнього року в асоціації зібрали по 50 з гаком центнерів з кожного гектара колоскових, 24 — насіння соняшнику і 35 — зернової кукурудзи. Врожайність буряків «зашкалює» за 500 центнерів на круг. Вдосталь і корму — тваринам на фермах забезпечено ситу зимівлю.

Місцеві селяни задоволені. Вони мають і роботу, і непогані заробітки. Так і має бути там, де господарюють по-справжньому.

Фото Олександра КРЕМКА (Укрінформ).

Перша в усьому

Ювілеї

Першій міській клінічній лікарні Полтави виповнюється 50 років. Цей медичний заклад добре знають у місті, адже обслуговують у ньому більш як 100 тисяч населення. У восьми стаціонарних відділеннях на 300 ліжок щорічно одержують кваліфіковане лікування близько десяти тисяч полтавців. Амбулаторно-поліклінічна служба об'єднує п'ять поліклінік, кабінети обов'язкового періодичного медичного огляду і прийому ветеранів, три амбулаторії сімейної медицини, цілодобовий травмпункт, молочну кухню дитячого харчування. Загалом у лікарні працює 306 лікарів і 446 медсестер, у кваліфікації яких не доводиться сумніватися, адже заклад є базовим для Української медичної стоматологічної академії та медичного училища. Тринадцятий рік лікарню очолює досвідчений організатор і заслужений лікар України Василь Малик, якому вдалося не лише зберегти кращі традиції, а й примножили їх.

На фото: головний лікар Василь Малик; ветеран праці, висококваліфікований лікар, завідувач неврологічного відділення Анрі Ардатьєв.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Квіти незнайомки на могилі,

або Таємниця службового роману

Невигадане

Чоловік Людмили Петрівни помер, не доживши до 64 років. Його смерть не була несподіваною для дружини — він тяжко хворів, місяць пробув в онкодиспансері. Пухлина дала метастази.

Людмила Петрівна доглядала за ним, як за дитиною. Прощання з рідною людиною було тяжким, болісним. Вона пригадувала все добре за роки спільного життя. І хоча не все в їхніх стосунках було безхмарним, образи відійшли на задній план: тепер чоловік не затримувався допізна на роботі, не докучали його друзі, колеги, яких вона не терпіла.

З дочкою поставили на могилі пам'ятник з портретом чоловіка. Дещо пізніше зробили акуратну огорожку. Життя Людмили Петрівни сконцентрувалося довкола двох цінностей: написання листів у Київ, де проживала дочка з двома діточками, чоловіком, і щотижневого ходіння на могилу. Вона приходила на кладовище протерти ганчіркою пам'ятник, обов'язково підмести доріжку довкола нього, поміняти у баночці воду і поставити свіжі квіти.

Фактично у такий спосіб вдова продовжувала турбуватися про чоловіка. Його місце поховання було акуратно прибране, чисте. Це розраджувало її, заспокоювало.

Якось через місяць після встановлення пам'ятника (а його виготовили якраз на роковини смерті) жінка помітила поряд зі своїм скромним букетом три гвоздики. Її здивувало таке дороге весняне вшанування: хто б такий міг бути? Родичі з села? Відразу засумнівалася, щоб хтось приїхав, не зайшовши до неї. Колишні друзі розщедрилися?

Зрештою, Людмила Петрівна може і забула б про несподівані квіти, якби наступного місяця подібне не повторилося. Замість її букетика у баночці стояли чужі півонії.

Жінка довго не могла прийти до тями: хто це робить? Чому? Навіщо? Чому ніхто не повідомляє їй про ці відвідини?

У душі запанував неспокій.

І в наступні літні, а особливо осінні місяці Людмила Петрівна відчувала за невеличкими деталями, змінами на прибраній території довкола могили відвідини іншої людини. Їй хотілося дізнатися, хто вона, за що вшановує померлого, чому приносить квіти, порається на посадженому на кладовищі квітничку.

Людмила Петрівна враз відчула себе незахищеною, ображеною. Навіщо хтось завдає болю? Яка мета цих відвідин?

Так тривало півтора року, аж поки врешті жінка побачила одного вихідного на кладовищі замислену незнайомку, яка зіперлася на огорожку. Підійшовши ближче, вона розгледіла у ній трохи молодшу за себе працівницю канцелярії райсуду.

— Що вам тут треба? — різко і вороже спитала Людмила Петрівна.

Жінка стрепенулася від несподіванки: вона вочевидь не розраховувала на побачення з дружиною покійного.

— Та ось прийшла провідати Миколу Павловича...— сказала розгублено.

— У нього є кому провідувати.

Жінка винувато мовчала.

— Ну я піду...— зрештою мовила.

— І не треба ніяких квітів, — зі злістю у голосі кинула їй услід Людмила Петрівна. Вона хотіла виказати їй за неспокійні ночі, переживання, які збурила своєю появою. Та вголос кидала ущипливі репліки лише після зникнення супротивниці з території кладовища.

...У міськвиконкомі попросили депутата міськради Надію Миколаївну Ющенко перевірити скаргу Любові Петрівни на кривдницю, яка й після зустрічі на кладовищі й далі ходила на могилу її чоловіка. Невдовзі Надія Миколаївна зустрілася з порушницею спокою вдови. Дивну відвідувачку звали Валентина Семенівна Поліщук. Проживала вона самотньо в однокімнатній квартирі. Помешкання було скромним, бідним, але охайним, затишним. Депутата вразив невеличкий портрет Миколи Павловича на столі... Валентина Семенівна, побачивши це, знітилася, зашарілася.

— Чому ви ходите на могилу Миколи Павловича? — запитала гостя.

— У мене нікого, крім Миколи Павловича, немає...

— Але ж він не ваш чоловік! — здивувалася Надія Миколаївна.

— Я його любила і люблю... — важко видихнула жінка. Схоже, то була правда.

— Як це так... — не вкладалося у голові депутата. Їй пригадався суддя Микола Павлович. Він мав вигляд серйозної, відповідальної людини. Що вона каже?

— Він теж вас любив?

— Він хотів одружитися зі мною.

— Дружина про це знала?

— Звичайно, ні.

— А чому не одружився?

— Спочатку він хотів, аби виросла дочка, аби її це не травмувало. А потім, коли у неї з'явилася своя сім'я, я, дурна, побоялася, що зашкодить його кар'єрі, репутації. Його тоді в райвиконком забрали. Знаєте, які часи були — погана анкета — все, ніякої роботи. Так я через нього й заміж не вийшла...

— Валентино Семенівно, для чого ж нині непокоїти вдову вашими відвідинами кладовища?

— Я не можу не ходити на його могилу.

— Це травмує Людмилу Петрівну.

— Якби ви знали, скільки травм вона йому завдала за життя. Може б, він ще пожив. Щодня їла, вичитувала за те, що мало грошей приносить, що он друзі судді вже й те й інше побудували, а він із себе чесного корчить. І все їй було не так. Родичі погані, друзі не такі. Ви не бачили, у чому він ходив? Та їй шкода було купити йому нову сорочину, не кажу вже про інше...

— Я все-таки прошу вас не зачіпати Людмилу Петрівну. Навіщо це вам? Вона — його дружина. І хай її ніщо не тривожить.

Надія Миколаївна не знала, як далі бути: жінка продовжувала класти квіти на могилу Миколи Павловича. Чи не хвора вона?

— Я сходила до райсуду,— розповідала мені депутат, — з однією жінкою судцею ми знайомі. Обережно розпитала про Поліщук — хто вона, як себе веде. Виявляється, дуже педантична, пунктуальна, але замкнута, важка у спілкуванні. Ніхто не знає, чи у неї хто коли був. Носить квіти на могилу Миколи Павловича? Все це було несподіванкою для судді. Вона не могла припустити, щоб між ними були якісь особисті стосунки. Микола Павлович завжди був заклопотаний, в роботі, щось тут не так... Усе-таки це райцентр. Тут кожна людина на виду. Особливо у райсуді.

Зрештою я зустрілася з Людмилою Петрівною і заспокоїла її: мовляв, нехай не бере до уваги ці відвідини. Може, Микола Павлович їй подобався, і тепер у неї від самотності з'явилося бажання саме у такий спосіб виявити свої почуття до нього. Нехай самовтішається. Людмила Петрівна, схоже, прийняла мою версію. Хоча я, чесно кажучи, сама сумніваюсь, чи не нафантазувала мені у своїй сповіді одинока жінка...

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

P. S. *З етичних міркувань усі прізвища у цьому матеріалі змінено.*

Теореми буття

Можна заробляти... жартуючи

З Любою познайомилися випадково. На весіллі у знайомих вона «правила балом». Розпоряджалася, як брати парубкам «ворітну», коли обсипати молодих житом-пшеницею, як ділити коровай, кому де стати і що сказати. Такі люди завжди потрібні на веселих чи сумних церемоніях. Висока, ставна, з чорною косою, укладеною вінком на голові, з приязною усмішкою, вона була схожа на актрису. «З якого вона театру?» — запитала сусідку, котра про всіх усе знала. Та здивовано глянула на мене: «Люба?! Що ти! Вона торгує тістечками в кафе...»

Опісля ми з Любою розговорилися. За фахом вона медсестра. Їй 39 років. Коли одружилися з Сергієм, а працював він водієм, грошей на прожиття удвох вистачало. Та ще допомагали Сергієві батьки, котрі жили в селі. У Люби була тільки бабуся. Потім народилися в них двійнята, Оленка і Оля. За ними — Віталик. Сім'ї стало сутужно. Не вистачало навіть, щоб хліба вдосталь поїсти. А тут ще Сергія на роботі скоротили. За вдачею несміливий і сором'язливий, він опустив руки.

Іншої закваски була Люба. Організована і рішуча, вона вмить залишила «копійчану» роботу в лікарні (яку, до слова, дуже любила) і пішла реалізатором на ринок. Вставала о п'ятій ранку. Готувала сніданок, споряджала дітей до школи. О шостій тридцять вже стояла на «точці». Продавала крупи, борошно, олію. Швидко знайшла там подруг. Таких, як і сама — бідових, гострих на язик. Одного разу запросили на день народження, і вона, співуча, дотепна, стала душею компанії. На іншому, ювілейному святі, її попросили бути тамадою. А на весіллі в «хазяйки» — розпорядницею торжества. Від своєї бабусі Люба взяла обрядові пісні, знала безліч примовок і приказок. Ось це і пригодилося в житті.

— У мене тепер власний «тритомник» українських обрядів і звичаїв, весільних, «виряджальних» пісень і частівок, — охоче поділилася Люба.

— Записую все, що почую від старих людей чи по радіо. І з задоволенням несу їх у «маси».

Люба давно не торгує на ринку. Перейшла працювати у затишний приватний кафетерій, де графік роботи для неї підходящий: два дні вдома, два — за прилавком. «Вихідні» сповна використовує для свого «хобі». Її послуги тепер нарозхват. Запрошують «витівницею» на відзначення професійних свят, на ювілеї, розпорядницею на заручини, весілля, входини, хрестини, проводи в армію. Знайшлася робота і для Сергія. Знадобилося його вміння грати на гармонії. Тепер вони разом сідають у куплений недавно старий, але добротний «Фольксваген», і вирушають на «шабашку» — веселити народ. У місті за їх «імпрези» платять грішми. На селі — здебільшого «натурою». Тому тепер Люба вже не купує на базарі те, чим сама торгувала. Заробленого добра — борошна, круп, олії, сала, меду — вистачає для своєї родини, а ще й для сестриної.

— Не люблю людей, які скиглять і нарікають на всіх підряд, тільки не на себе, — підбила підсумок нашої розмови «народна артистка». — Робота у нас скрізь є. Тільки не треба чекати манни небесної, а працювати — руками чи головою. А якщо вмієш співати, грати, жартувати — також не пропадеш. Із сміху, кажуть, люди бувають...

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

Фотофакт

Усе готове до обіду в солдатській їдальні окремого аеромобільного полку (Миколаївський гарнізон) — однієї з найкращих частин Південного оперативного командування.

Фото Олександра КРЕМКА (Укрінформ).

«Вічна дійсність» міста археологічних сенсацій

Більш як 6 тисяч предметів сивої давнини знайдено в 26-столітній Керчі під час проведення газової магістралі центральними вулицями міста

Археологія

Враховуючи, що земля древнього Пантікапея досі зберігає незліченні старожитності, прокладку труб контролюють археологи. Найцінніші знахідки з котлованів і траншей передано до фондів Керченського історико-культурного заповідника, і невдовзі вони посядуть гідне місце в стаціонарній експозиції музею.

Його відкрито після тринадцятирічної перерви — на честь 175-річчя заповідника. Древній і вічний Боспор завдяки останнім знахідкам археологів постав у новому блиску античної культури.

Виставка «Вічна дійсність» розгорнула експозицію матеріалів польових розкопок на городищах і в сільських регіонах Керченського півострова. Представлено нововиявлені знахідки XVII—XV ст. до н. е., що доводять зв'язок керченської землі з багатьма центрами древньої цивілізації. Матеріальним свідченням того, що стародавнє поселення на місці нинішнього селища Кам'янка служило останнім пунктом Європи на шляху до близькосхідних країн, стало відкриття на мисі Фонар найдревнішого у Східній Європі маяка епохи бронзи.

Безцінною роблять виставку і знахідки чорнофігурного посуду VI ст. до н. е. з Пантікапея, мармурова скульптура покровительки цього міста богині долі Тиху, мініатюра Сатира. А в єдиному у Північному Причорномор'ї святилищі Кітей зроблено сенсаційну знахідку — квиток в античний театр, виготовлений з пантікапейської глини, і цілу колекцію акторських масок.

Новим словом в історичній науці стало вивчення пізніх сільських святилищ півострова, сотень курганів. А Керченська протока подарувала дослідникам монети від князя Олега, які відносять до тьмутараканської епохи півострова.

Сам Пантікапей, до якого тяглися морські шляхи з багатьох країн, карбував власні золоті і срібні монети, управляв навколишніми грецькими колоніями, славився мореходами, ювелірами, різьбярами і гончарами.

Давнина нагадує тут про себе постійно. Це унікальні клади в курганах — від золотої маски царя Рескупорида III до кілограмового сарматського золотого шолома. Під шаром будівельного сміття XX століття на вулиці 23 Травня виявлено середньовічні та античні нашарування. Чорнолакові посудини звідси датували IV ст. до н. е. Глибше були алтар, амфори з Гераклеї... На Другій Мітрідатській вулиці під час реконструкції будинку встановили, що він стоїть на культурних шарах античної епохи. Знайдено чимало мініатюрних червоноглиняних глечиків, чорнолакової кераміки, статуеток богів. На вулицях північного схилу гори Мітрідат численні знахідки подарували охоронні розкопки некрополя перших століть нашої ери. Та доля античного Пантікапея турбує через активну діяльність кримінальних скарбошукачів. Уже друге століття вони шукають відлитого із золота коня царя Мітрідата, за легендою схованого в цій горі. Тут є ціла система підземних ходів, зроблених грабіжниками древніх захоронень. Вузькі лази з'єднують уже пограбовані склепи, утворюючи цілу мережу катакомб. І доки через брак грошей наукові розкопки консервують зверху, навала на древні склепи йде «збоку». Роботи їм вистачає, адже лише на території нинішньої Керчі було розташовано шість античних поселень.

Приміром, Німфей перебуває практично в первісному вигляді. Пам'ятник комплексний: тут є все — і саме городище, і некрополь, і сільська околиця. Сюди водять екскурсантів, які, затамувавши подих, піднімаються довгими східцями, що ведуть в античне місто з порту, милуються оборонними стінами, залишками кварталів, торкаються каміння храму більш як двохтисячолітньої давнини.

Більшість експедицій, які тут працюють (щоліта їх зазвичай не менше десяти), — російські. До проголошення незалежності України все найцінніше із знайденого надходило до Ермітажу. Тепер ці скарби, відшукані археологами (а це більш як тисяча предметів щороку), залишаються у фондах Керченського заповідника. А Ермітаж та інші провідні музеї Росії, пишаються тим, що всі найзначніші знахідки, зроблені протягом двох століть на древній керченській землі, які привертали увагу всього світу, залишилися в їхніх колекціях.

А перекопано за цей час землі чимало. Досить згадати знайдені в 1830 році скарби знаменитого кургану Куль-Оба, з яких почалася пошесть курганних розкопок, метою яких стали не наукові пошуки, а грабунок цінних древніх кладів. Значні відкриття цього періоду — знахідки Золотого, Царського курганів, склепу Пігмеїв, цілого ланцюга курганів Юз-Оба...

Та незважаючи на величезні втрати, у розпорядженні науковців у відродженому музеї нині майже сто тисяч безцінних експонатів, і збільшує їхню кількість кожна археологічна експедиція. Понад 150 тисяч експонатів налічують фонди заповідника. В їх складі і найбільший у Європі Керченський лапідарій — близько 2 тис. одиниць зберігання, відомі колекції червонофігурних пелік (посудин для зберігання рідини), теракот, світильників, чорнолакового посуду, скляних браслетів слов'янського періоду, турецьких тютюнових люльок, фібул (брошок для драпірування одягу), візантійської полив'яної кераміки, піфосів, амфор...

Давні й новознайдені скарби у десяти філіях Керченського історико-культурного заповідника обробляють і музифікують близько 90 наукових співробітників. А відкрита нині частина фондів — лише доторк до безцінного скарбу культурних надбань багатьох цивілізацій, які пройшли берегами Середземномор'я і Понту протягом 3,5 тисячі років.

Щойно підбито й загальнокримські підсумки археологічного сезону 2001. Вони невтішні, бо знову здивували фахівців і працівників СБУ масштабами пограбувань старожитностей. Спеціалісти вкотре наголошують — врятувати історичні скарби від знищення можна лише за допомогою археологічних досліджень. Бо вже стало прикрою реальністю, що проводять розкопки вони зазвичай після грабіжників. Лише в селі Левадки в пошуках скіфського золота «чорні археологи» викопали триметрової глибини котлован. Однак навіть після таких варварських розкопок кримські вчені натрапляють на воістину унікальні знахідки. Всього під час нинішнього археологічного сезону на півострові виявлено понад тисячу предметів ритуального інвентарю. Несподіванкою навіть для археологів стала унікальна керамічна посудина III—IV століть н. е., знайдена в сармато-аланському могильнику Нейзац. А в селі Фонтани відшукали одну з найстаріших скіфських могил, в якій збереглася унікальна бронзова пряжка з таньгою боспорського царя... Всі археологічні знахідки передано у фонди кримських музеїв. Проте побачити їх можна буде не скоро. Музеї півострова досі не обладнані спеціальною апаратурою, щоб демонструвати коштовні колекції.

Фахівці Рескому охорони і використання пам'яток історії й культури кажуть, що вартість щорічних знахідок древніх скарбів півострова становить не менше мільйона доларів. Це великі цінності, і можна лише здогадуватися, скільки раритетів було викрадено грабіжниками і вивезено за кордон.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Вони познайомилися кілька років тому. На смітнику

Удень Олена шукає металобрухт. А вечорами одягає сукню і туфлі на підборах і намагається не пропускати театральні прем'єри

Реалії

Історія «про людей незвичної професії» — збирачів металобрухту — на перший погляд, найбільше підходила б під рубрику «Робсила». Однак спілкування із моїми випадковими знайомими, Оленою та Віктором, змістило акценти. Ці люди не схильні скаржитися на долю. Навпаки, робсила, на їхню думку, — всі інші, хто продовжує працювати «на державу».

«Де ви познайомилися?». — «На смітнику». Саме так починається ця романтична історія. Із героями публікації я зустрілася на одному із пустирів на околиці Макіївки. Візок із навантаженим мотлохом і закіптюжені обличчя («видобували» металокорд, обпалюючи старі покришки) не залишали жодних сумнівів щодо «професійної» приналежності парочки.

На пропозицію розповісти журналістові про себе — пристали не одразу. Від чоловіка несло дешевою горілкою, і вдаватися в подробиці він, колишній гірник однієї із шахт, не бажав. Точніше, не мав для цього достатньої кількості цензурних слів. Розчарував його і той факт, що цигарок у нас із фотокором не знайшлося. Жінка, яку з першого погляду можна сприйняти за хлопчика, виявилася інтелігентнішою і балакучішою. І зізналася, що газету «Голос України» час від часу почитує.

— А ви що думали, ми бомжі якісь? Я за освітою кухар-кондитер із правом працювати на суднах морфлоту. У дитячому садку працювала. Ще малярем-штукатуром можу. До перебудови у мене була зарплата 350—400 рублів. Могла сім'ю прогодувати. А тепер ось уже п'ять років збираю металобрухт.

За офіційною роботою ані Віктор, ані Олена не жалкують: «На металобрухті ми більше маємо». За кілограм металу у пунктах приймання дають від 10 до 20 копійок. На двох за день виходить 30—40 гривень у середньому.

Те, що для людини сторонньої — смітник чи звалище, для досвідчених збирачів — джерело заробітку. Крім старих покришок, денний «улов» моїх нових знайомих становив так званий «шкраб», чи «скрап» — метал, який міститься у шлаку. А шлак — він усюди: на дорогах, у балках, у відвалах. Знаряддя праці — найпримітивніший обушок. І неодмінний магніт у кишені: для визначення металу. Щоправда, деякі шукачі ставлять процес на широку ногу і користуються металошукачем. Саморобний, він коштує 150 гривень, але, стверджує Віктор, виправдовує себе за день.

— Кілька місяців тому ми біля «зони» працювали, але потім міліція заборонила. А шкода, там металу багато, по 80—90 гривень на день робили.

Вони познайомилися на смітнику кілька років тому. Спочатку вирішили копати разом, допомагаючи один одному. А потім Віктор запропонував Олені переїхати до нього жити. У двокімнатній квартирі їх троє, третій — батько Віктора, пенсіонер. Грошей цій родині вистачає: і поїсти, і випити, і одягнутися. «За ці роки меблями обзавелися, ремонт зробили, два телевізори у нас», — хвалиться жінка. І, перехопивши мій здивований погляд, додає:

— А чим я гірше? Якщо я довбаюся на смітнику, це не означає, що я не жінка. Увечері прийду, душ, дезодорант, сукня, туфлі на підборах — ви мене не впізнаєте! Можу собі дозволити. До театру люблю ходити. До речі, всі мої знайомі знають, чим я займаюся. Заздрять! Проходжу мимо, питають: «Ну що, скільки ти сьогодні зробила?» — «П'ятдесят гривень на двох». — «У-у-у... А я сотню на місяць одержую».

Конфлікти між збирачами металу трапляються рідко. Якщо на звалищі працюють кілька груп, кожна з них копає свою яму і не тільки не потикається до сусідів, а й не пускає туди чужих. Олена каже, що колеги по «бізнесу», буває, приходять на допомогу —наприклад, щоб підняти нагору великий шматок «шкрабу». А винахідливість людей, які обрали такий спосіб заробляння, не знає меж.

— Ми навіть одну вулицю розібрали, — зізнається жінка. — Там дорога вимощена камінням. Дивлюся — то там, то тут магніт чіпляється. Сплав, тобто магнезит. Ми три місяці на цьому жили, по 50 гривень на день мали. Ні, не думайте, ми не варвари. Ямочки пісочком засипали, їх і не видно. Вулиця від цього не збідніла. Вона як стояла, так і стоїть. А якщо гроші лежать під ногами, чому я не можу їх узяти?

У тілогрійці і шапці, 40-річна Олена наче підліток. Однак метал вантажить нарівні із чоловіками. Доходить до курйозів.

— Приїхав на пункт якось мужик, чув, каже, що у вас єдина приймомка, де метал жінка вантажить. А я сиджу поруч, курю. Він так недовірливо подивився: «Що, оце мале, худе?». Тут під'їжджає машина, кілограмів триста. Ми з чоловіком узялися, хутко по швелеру розкидали. Мужик повірити не міг.

На запитання, яким вона бачить своє майбутнє, Олена відповідає, не замислюючись:

— Металу тут іще на роки стане. Будь-яке звалище бери і копай. А потім що-небудь ще придумаємо. У крайньому разі я можу піти на смітник, зібрати консервні банки, і мені вистачить на хліб чи ще щось. Це краще, ніж на державу працювати, випрошувати по 20 гривень у рахунок зарплати і місяцями нічого не одержувати. І мені ніхто не може закинути, що я вкрала, до когось на город залізла. Ми просто шукаємо — і все.

Ліна КУЩ.

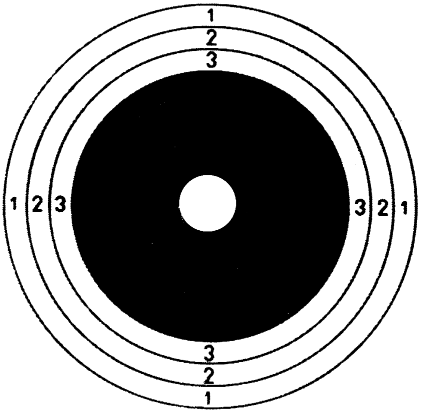
Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

У розпорядженні науковців у відродженому музеї нині майже сто тисяч безцінних експонатів

Мультимедійний тир

Спорт

Колись вождь світового пролетаріату доводив до відома мас, що величезне благо — електрифікація всієї країни. А нині значно цивілізованіше, але не так масштабно, здійснюється комп'ютеризація, в чому ми, проте, традиційно відстаємо від капіталізму, що «загниває». З'являється величезна кількість усіляких «іграшок», імітаторів, «ростуть», немов гриби після дощу, електронні клуби, інтернет-кав'ярні.

Що там казати, багато їх і різних, оцих продуктів інформатизації. Однак, на превеликий жаль, і комп'ютери, і програмне забезпечення у своїй переважній більшості — не наші, не українські. Та не перевелися ще світлі голови і в рідній державі. В листопаді 1998 року Сергій Цепа розробив так званий мультимедійний тир. А 2000-го такий тир встановили в Центрі службово-прикладних видів спорту Київської міської організації товариства «Динамо».

Що ж воно таке — мультимедійний тир?

Мультимедійний проектор, керований комп'ютером, проектує зображення на великий екран. Стрілецька зона для гвинтівки — 50 метрів, для пістолета — 25. Розмір екрана — 5 х 2,5 м. (Цікаво, що на Заході є схожі тири, але розмір екрана вдвічі менший, а вартість задоволення — значно більша). Сюжет обирає оператор залежно від того, яку мету має стрілець. Так, приміром, є сюжети для мисливців, для спецпідрозділів тощо. Точка влучення фіксується, її координати надходять у комп'ютер, програмне забезпечення адаптовано для обробки даних пострілу. Залежно від того, куди ви влучили, змінюється сюжет на екрані. Всі перипетії полювання чи звільнення заручників відповідно озвучено.

Та найприємніше: постріл здійснюється реальною кулею, жодних імітацій. Застосовуються дрібнокаліберні гвинтівки і пістолети. Невеликий калібр (5,6 мм) дає змогу вести вогонь у найщадному для датчиків на екрані режимі. Крім сплати за послуги, від відвідувача вимагають медичну довідку-допуск. Процедура її отримання аналогічна отриманню медичної довідки для придбання газової чи вогнепальної зброї.

В'ячеслав ГЕРАЩЕНКО.

Оголошення

Господарський суд м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-б) порушив справу № 23/383 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю «ВАЛЬТЕР», що знаходиться за адресою: 04053, м. Київ, вул. Гоголівська, 22/24, р/р 29032100000001 в АТ «Укрінбанк», м. Київ, МФО 300142, код 21599248.

Розпорядник майна Петренко Віталій Анатолійович, ліцензія № 622 від 14.05.01 р., тел./факс 510-43-25.

ТОВ «ПАРК» (ідентифікаційний код 30550821) зареєстроване Старокиївською РДА м. Києва 14.10.1999 року повідомляє про свою ліквідацію.

Претензії приймаються протягом одного місяця по тел. 220-77-67.

Закрите акціонерне товариство «Іллічівський Цементний Термінал», ідентифікаційний код в ЄДРПОУ 31541549, розташоване за адресою: 68000, Одеська область, м. Іллічівськ, вул. Леніна,9 повідомляє про свою ліквідацію.

Претензії приймаються у термін 2 місяці з дати публікації об'яви.

Телефон: (0482) 304254.

Господарський суд Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) порушив справу про банкрутство № 18/172Б АТЗТ «Донецький міський молочний завод № 1», ЗКПО 00445156, м. Донецьк, пр. Ілліча, 101, р/р 260089801148 у Лівобережній філії АКБ «Укрсоцбанк» м. Донецьк, МФО 334657. Розпорядник майна Сьомка О. А. ліцензія № 000037. Введений мораторій на задоволення вимог кредиторів з 17.10.01 р.

Хозяйственный суд Донецкой области (83048, г. Донецк, ул. Артема, 157) по заявлению частного предприятия «Донуглеинвест» возбудил дело № 24/122б от 21.09.01 г. о признании банкротом Государственного отрытого акционерного общества «Октябрьуглепоставка» (86300, г. Кировское Донецкой области, ул. Шахтерская, 39, р/с 26009301580659 в отд. ПИБ г. Кировское, МФО 334754, ОКПО 24311012.

Распорядителем имущества назначена Скубченко Валентина Николаевна, лицензия № 535 (86300, г. Кировское Донецкой обл., ул. Ленина, 11/11).

Дата введения моратория 21.09.01 г.

Претензии кредиторов принимаются в течение одного месяца со дня опубликования объявления.

Господарський суд Дніпропетровської області (49600, м. Дніпропетровськ, Куйбишева, 1-а) постановою по справі № Б 26/99/00 від 13.11.2001 р. визнав банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю «ПОРТО» (49041, вул. Комбрига Петрова, буд. 6, кв. 25 , п/р 26003107065001 в КБ «Приватбанк» МФО 305299, код ЄДРПОУ 20255699, ІПН 202556904623) та відкриває ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Рахматов В. М. ліцензія серія АА № 047937 від 19.10.2001 р., м. Дніпропетровськ, вул. Космонавта Волкова, буд.12, к. 17. Претензії приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Определением Хозяйственного суда Донецкой области (83048, г. Донецк, ул. Артема, 157) по делу № 18/175б от 25.10.2001 г. о банкротстве ВАТ ЦОФ «Горловская» (84614, г. Горловка Донецкой области. ОКПО —00176503, р/с 260051973 в АППБ «Аваль» в г. Донецке, МФО 335076), возбуждено дело и назначен распорядитель имущества Недава О. А., лицензия № 007.

Постановою Господарського суду Полтавської області від 02.10.2001 року, по справі № 7/31 ЗАТ «Всесвіт», 39601, Полтавської області, м. Кременчук, вул. Щорса, 72а, р/р 26002175788001 в Кременчуцькій філії КБ «Приватбанк», МФО 331531, ЗКПО 13966678, визнано банкрутом, відкрита ліквідаційна процедура та призначено ліквідатором Бончака Степана Антоновича.

Господарський суд Вінницької області (21050, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе,7) за заявою Могилів-Подільської об'єднаної державної податкової інспекції порушив справу № 340/10-458 (суддя Даценко М. В.) про банкрутство КП «Могилів-Подільське БМУ Промжитлобуд». Юридична адреса: 24000, Вінницька область, м. Могилів-Подільський, вул. Пушкінська, 146/1, код підприємства 24900085, р/р 260053013164 Могилів-Подільське відділення ПІБ, МФО 302571, на підставі Ухвали Господарського суду Вінницької області від 06.11.2001 р. по справі № 340/10-458.

Розпорядником майна призначено Болховітіна В. М. (м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 7, кімн. 1303, тел. (0432) 52-03-41).

Заяви санаторів і кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Позачергові збори акціонерів ВАТ «ОРМЗ»

відбудуться 29 грудня 2001 року о 10-й годині за адресою: м. Орджонікідзе, Дніпропетровська обл., вул. Першотравнева,1.

Порядок денний:

1. Звіт ревізійної комісії.
2. Вибори Голови правління.
3. Довибори членів правління.
4. Довибори членів спостережної ради.
5. Довибори членів ревізійної комісії.

Правління ВАТ «ОРМЗ»

Спільне українсько-німецьке підприємство **«АВТОСПОРТМАШ»** у формі товариства з обмеженою відповідальністю, код за ЄДРПОУ 23272801, повідомляє про ліквідацію.

Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців за адресою: м. Львів, вул. Б. Хмельницького, 228.

Пропавшие векселя эмитированные Болградским винзаводом:

№ 80351629280368 от 23.10.2001

№ 80351629280369 от 23.10.2001

и векселя, эмитированные ГП «Харьковским заводом шампанских вин»:

№ 753285663199 от 31.07.2001

№ 753283511332 от 14.09.2001

№ 753285663023 от 14.09.2001

№ 753283511333 от 14.09.2001,

Считать недействительными.

Баскетбол

І знову в путь. Їм спокій тільки сниться...

Українські збірні не можуть похвалитися високими результатами на чемпіонатах Європи-2001. Утім, варто забути невдачі й налаштуватися на нові події. Сьогодні наші жіноча і чоловіча національні команди розпочинають боротьбу у відбіркових змаганнях за путівки на фінальні частини європейських чемпіонатів 2003 року.

Жінки зіграють стартовий поєдинок у Туреччині. У колективі, до речі, чимало змін. По-перше, тренерський подружній тандем Ткаченків подав у відставку. Як кажуть, святе місце порожнє не буває. Колектив очолив Володимир Ков'янов — молодий тренер із власним баченням справи і проблем.

Свого часу він пройшов хорошу школу в київському «Динамо», де допомагав Володимирові Рижову. Останнім часом очолює запорізьку «Козачку-ЗАлК». Цей клуб під керівництвом Володимира Віталійовича виборов титул чемпіона країни-2001.

Разом із Ков'яновим на тренерському містку — відома у минулому баскетболістка, чемпіонка Європи, динамівка Людмила Назаренко.

До офіційної заявки на європейський чемпіонат від України включено таких спортсменок:

Любов Альошину, Вікторію Буренок, Олену Кривеньку, Вікторію Лелеку, Оксану Скойбіду, Олену Фенько, Марину Хабарову (всі — «Козачка-ЗАлК»), Світлану Бойко-Козаченко (без клубу), Наталю Видринську, Олену Дейниченко, Олену Крикуненко, Тетяну Шаблинську (всі ТІМ-СКУФ), Руслану Кириченко («Пловдив», Болгарія), Юлію Корженевську, Ольгу Ляшкову, Ірину Мащенко, Олену Оберемко, Ірину Расторгуєву, Інессу Ходову (всі — «Динамо»), Катерину Піляшенко-Новохатню («Монпельє», Франція), Олену Прощенко (АЗС, Польща), Наталю Сильянову (Туреччина), Юлію Хасбулатову («Самара», Росія), Ольгу Шляхову («Шопрон», Угорщина).

У переліку є гравці київського клубу ТІМ-СКУФ. Але він не бере участі в жодних національних змаганнях. Чому? Як повідомили нам у Федерації баскетболу України, цей клуб не сплатив кількох штрафів: ФІБА — за порушення в турнірі Кубка Ронкетті, ФБУ — за зрив матчів чемпіонату України в Запоріжжі. Нарешті, керівництво ТІМ-СКУФ не сплатило вступних внесків на участь у черговому чемпіонаті країни і за ліцензування гравців. Щоправда, можливо, тренери студентського колективу мають свої погляди на ситуацію. Тож імовірно, що ми ще повернемося до цієї теми.

А тим часом чоловіча команда України в Палаці спорту приймає збірну Швейцарії. Початок зустрічі — о 19.00. Вхід вільний. Наставник у нашій збірній не змінився. Це відомий фахівець Геннадій Защук. А от Євген Мурзін з ним уже не працюватиме. Асистентів тепер двоє — Валентин Берестнєв з Миколаєва та Віктор Бережний, відомий у минулому майстер, який виступав у збірній СРСР, київських клубах, московському ЦСКА. Тепер працює у Туреччині. Отже, тренерське тріо до заявочного списку включило:

***оборонців* — В'ячеслава Євстратенка, Андрія Лебедєва (обидва — БК «Київ»), Євгена Подорваного, Олександра Раєвського (обидва — МБК «Миколаїв»), Вадима Пудзерея, Ігоря Харченка (обидва — МБК «Одеса»), Олега Козоріза («Динамо»), Сергія Пржеорського (без клубу); *нападників* — Віктора Кобзистого, Володимира Рижова (обидва — «Ямболгаз», Болгарія), Дмитра Корабльова (БК «Київ»), Олександра Киреєва (Студентська ліга США), Олександра Лохманчука («Франкфурт», Німеччина), Дмитра Маркова («Динамо»), Костянтина Фурмана («Сталь», Польща), Миколу Хряпу (МБК «Одеса»), Леоніда Яйла (Даруссафака», Туреччина); *центрових* — Станіслава Балашова, Олексія Полторацького (обидва —БК «Київ»), Пилипа Єпіфанцева (МБК «Миколаїв»), Сергія Лищука («Пульсар»), Олександра Окунського («Цибона», Хорватія), Євгена Олійника (Студентська ліга США), Григорія Хижняка («Жальгіріс», Литва).**

Дуже багато знайомих облич, випробуваних бійців, знаних майстрів. Привертає увагу те, що у складі ми бачимо майже всіх гравців, котрі відмовилися виступати за збірну у фінальному турнірі Євро-2001 у Туреччині. Тепер вони змінили рішення і готові поборотися за Україну. Інтерес викликають також юні гравці з Американської студентської ліги (НКАА) — Олександр Киреєв (18 років, зріст 208 см) і Євген Олійник (17 років, 206 см). Кажуть, що вони добре зарекомендували себе за океаном. Сподіватимемося, що й у збірній приживуться.

***

38-річна українка Олена Пластиніна виграла Філадельфійський марафон, показавши час 2:41.05.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Розгадка зникнення дзвонів

Це цікаво

Загадкою для багатьох істориків залишається доля великих чернігівських дзвонів. Кількатонні витвори староукраїнських ливарень вражали не лише масштабами, звучанням, а й неповторним мистецьким оформленням.

Розгадку зникнення дзвонів знайшов завідувач відділу історії Києво-Печерської лаври Національного Києво-Печерського історико-культурного заповідника Роман Качан. Його повідомлення на науковій конференції «Пам'ятки християнської культури Чернігівщини» було сенсаційним. Працюючи в архівах, дослідник недавно віднайшов документи про те, як вилучали церковні цінності на потреби індустріалізації колишнього СРСР. З'ясовується, у 1931 році, попри заувагу і протести фахівців, чернігівські дзвони XVII—XVIII століть за бездумним розпорядженням тодішньої партвлади по-варварському було скинуто з дзвіниць, розбито й відправлено на переплавку.

А після 1937 року репресували та знищили істориків і культурологів, які знали про це.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

Залишайтеся з «Голосом»

Оплата залежить від температури

У нашій квартирі температура повітря ледь досягає 15 градусів. Чи повинні ми продовжувати платити за опалення у стопроцентному розмірі?

Михайло ІВАНЮК.

Жмеринка

Вінницької області.

Температура повітря у квартирі має становити не менш як 18 градусів за Цельсієм. Лише в цьому разі ви сплачуєте стовідсотково. За кожен день зниження температури в квартирі на один градус від 18 до 12 градусів оплата зменшується на 5 відсотків (як у вашому випадку). У разі, якщо температура становить від 12 до 5 градусів, оплата зменшується на 10 відсотків, а якщо нижче 5 градусів, то не здійснюється взагалі.

Наталя ГЕЛЕТКО.

Побачене в дорозі

«Крисанька ряджена, ще й павками...»

Цього гуцульського старожила я сфотографував торік на полонинському святі в райцентрі Путила, що в Буковинських Карпатах. Це один із братів Приличанів — самобутніх тамтешніх музик, віртуозних цимбалістів, скрипалів, сопілкарів, знаних далеко поза межами нашого краю своєю іскрометною грою. Сфотографував я старенького збоку зумисно, аби привернути увагу до пір'я в його капелюсі. Ця деталь була колись обов'язковою для буковинського народного вбрання.

Ніхто не може з точністю відповісти, коли почали прикрашати пір'ям свої крисані наші пращури. Та мода на пір'я добряче нашкодила крилатій фауні. Мисливці нещадно відстрілювали птахів, які були носіями привабливого оперення. Криваве ремесло приносило їм неабиякий зиск.

Перші у приціл мисливських рушниць потрапили сойки, котрі наприкінці дев'ятнадцятого століття опинилися на межі повного знищення. Потім пішла мода на причепурювання капелюхів пір'ям чорних лелек, популяція яких унаслідок нерозбірливого полювання залишається нечисленною і досі.

А далі комусь спало на думку прикрашати капелюхи пір'ям павичів. Полювати на цих птахів нема потреби —вони самі скидають своє оперення під час линяння. Павичеві пера й нині прикрашають капелюхи та гуцульські крисані.

На Буковині є кілька сімей, які займаються вирощуванням павичів. Найбільшою фермою цих райських птахів володіє Георгій Перепелиця з містечка Вашківці Вижницького району.

У селі Вікно Заставнівського району збереглася традиція прикрашати весільний вінець нареченої пір'ям свійських селезнів.

Головні убори австро-угорських жандармів теж прикрашалися пір'ям, але півнячим. Не мислив себе без крисані, затиченої пір'ям, ватажок гуцульських опришків Олекса Довбуш. Ось як оспівала його головний убір відома народна пісня:

Сап'янці червоні
З тими бовтичками,
Крисанька ряджена,
Ще й павками...

Василь БАБУХ.

Чернівецька область.

Фото автора.

Ризикуючи життям

ДАІ

Завдяки професіональним діям державтоінспекторів окремої роти ДПС ДАІ Херсонської області Миколи Обштиря та Олександра Гуленка затримано небезпечного злочинця.

Співробітники мобільної групи з попередження та розкриття розбійних нападів несли службу на перехресті об'їзної дороги обласного центру та автодороги Музиківка—Степанівка. Їхню увагу привернув автомобіль «ВАЗ-2101», водій якого, створивши аварійно небезпечну ситуацію, не зупинився на вимогу інспекторів ДАІ. Микола та Олександр одразу почали переслідування на патрульному автомобілі. Втікачі (у салоні був і пасажир) не реагували на накази зупинитися, що лунали з гучномовця, і продовжували створювати аварійно небезпечні ситуації на дорозі. Здавалося, ще кілька хвилин — і автопатруль наздожене правопорушника. Та раптом із салону «Жигулів» полетіла... бойова граната і вибухнула позаду патрульного авто. Проте даішники не припинили переслідування.

Не витримавши напруження гонки, втікачі виїхали на узбіччя й автомобіль зіткнувся з кам'яною перешкодою. Водій зник з місця пригоди. А наздогнати компаньйона виявилося справою кількох секунд. Але надягти металеві браслети на фізично добре розвиненого двометрового чоловіка ніяк не вдавалося. (Вже потім з'ясується, що за затриманим В'ячеславом Савченком, колишнім майстром спорту з боксу, тягнулася низка тяжких злочинів.) І той, вибравши слушний момент, поранив Обштиря із саморобного вогнепального пристрою. Проте міліціонер продовжував тримати бандита до приїзду підмоги.

Під час огляду місця події було вилучено дві маски-шапки, саморобний вогнепальний пристрій, газовий пістолет «Комбат».

Слідством встановлено, що кількома годинами раніше Савченко та його спільник Філенюк, який втік, вбили водія таксі. Вони заволоділи його автомобілем і збиралися вчинити розбійний напад на приватного підприємця.

До речі, Микола Обштир з початку року виявив 513 порушень Правил дорожнього руху, затримав 15 водіїв, які керували транспортним засобом у стані алкогольного сп'яніння.

Нині сміливий інспектор уже одужує.

Володимир ЕННАНОВ.

Херсонська область.

Світлим рядком

Діти-сироти готуються стати чемпіонами

1997 року на базі училища фізкультури було створено Харківське обласне вище гуманітарне училище з поглибленим вивченням спортивно-педагогічних дисциплін. Серед учнів — і діти-сироти, діти із соціально незахищених неблагополучних родин.

Щоб допомогти закладу здобути другу молодість, за ініціативою ректора Національної юридичної академії України ім. Ярослава Мудрого Василя Тация було створено опікунську раду училища. Його помічниками стали керівники великих харківських підприємств, а також голови деяких благодійних фондів та ректори вищих навчальних закладів міста. Усі вони допомагали грошовими внесками або ж надавали для будівництва будматеріали, свою продукцію. Завдяки цьому в рекордно короткі терміни було капітально відремонтовано приміщення, переобладнано гуртожитки, впорядковано територію.

Здійснилася мрія директора Анатолія Попова —збудовано спортивний комплекс з двома ігровими залами, тиром для тренувальних занять з біатлону, тренерськими кімнатами. Найближчим часом буде завершено будівництво стадіону.

Окрім поглибленої спортивної підготовки з волейболу, баскетболу, настільного тенісу, важкої атлетики, 250 учнів мають можливість одержати повну середню освіту і продовжити навчання у вищих навчальних закладах міста. Завдяки подарованим опікунською радою слюсарній та швейній майстерням, а також перукарні учні (особливо ті, хто залишився без батьків) зможуть оволодіти необхідними для подальшого життя навичками.

Вихованці училища відповіли на турботу високими спортивними здобутками на Сіднейській та Китайській студентській олімпіадах, а також на чемпіонатах світу. Вони входять і до складу збірних команд України.

Катерина ТИШКУЛ.

Харків.

Акції

Як довіра обернулася на свято

Цієї суботи у виграші були всі: і дирекція, і батьки, і підлітки. Вони зібралися на перший шкільний фестиваль хіп-хоп культури «IN-DA-School» у Київській гімназії № 136. Брейкери і діджеї були задоволені, що вперше це відбувається саме в їхній школі. Заступник директора з позакласної роботи Людмила Коренькова стверджує: в наших школах такого досі не було. «І як колеги оцінили ваше рішення проводити хіп-хоп фестиваль?» — запитую. «Як божевілля», — сміється. Здається, вона зовсім і не шкодувала...

Ведучі представляють учасників, гостей, журі. Наймолодші з команди «Fank Sol Brathers» (**на знімку**) вчаться у п'ятому класі. Деякі батьки навіть розгубилися, адже імена тут кожний собі обирає сам і для стороннього вуха звучить це незвично. Ем-Сі Дюк (Андрій) вітає директора гімназії Людмилу Коренькову. Вона прийшла подивитися на учнів у незвичній для себе, але рідній для них обстановці. Ті зустріли її на свій хіпхопівський манер — неформальними вигуками. Адже це їхнє свято, а директор тут — гість.

До речі, плакат, що висів над сценою, підлітків малювати ніхто не змушував. Просто вони обрали таке життя. А дорослі їм просто повірили.

Анастасія СІРОТКІНА.

Реалії

Контрабандне сало

У Рівненській області правоохоронці вилучили і передали на переробку для технічних потреб майже 20 тонн контрабандного сала.

Експерти підтвердили, що цей продукт завезено в Україну з-за кордону, хоча в документах зазначено псевдовиробника — одне з малих приватних підприємств Луцького району Волинської області. До речі, сало невідомого походження виявилося недоброякісним і не придатним для використання в харчовій промисловості.

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Редактор номера Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Людмила КОХАНЕЦЬ, Анатолій МАРЦИНОВСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 150000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.

Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України».

Зам. 0311212.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Засновник і видавець — Верховна Рада України

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції:
03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-84-92;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos